

Vėl Didelė Politinė Byla Maskvoje

Francijos — Italijos Svarbi Sutartis

Reikalauja Deportuoti
Komunistus

VEL DIDELĖ POLITINĖ BYLA MASKVOJE.

Maskva, kovo 2. — Vakarašienė prasidėjo antra didelė politinė byla. Kaltinama 14 asmenų už „milžinišką konspiraciją“ nuversti sovietų valdžią. Kaltinamieji yra visi menševikai, kurių tarpe žymiausi — tai Gromanas ir Suchanovas. Visi kaltinamieji taip gi yra žymūs sovietijos ekonomistai. Jiems prikišama, kad jie toje tariamoje „konspiracijoje“ buvę remia mi Vokietijos Socialdemokratų Partijos, arba Antrojo Internacionalo ir tulų Paryžiuje gyvenančių rusų emigrantų. Jie taip gi kaltinami sabotavimu augščiausioje sovietų ekonominių taryboje, Valstybės banke ir prekybos komisarijate.

Prokuroro pareigas eina žinomas egzaktoriaus Krylenko, kuris nepernai davė puikų spektaklį prof. Razmino ir kt. „konspiracijos“ byloje. Tuomet Razminas ir kt. jo bendrai rasti kaltais ir nuteisti mirčiai, bet vėliau centralė sovietijos valdyba mirčių pakeitė 8 ir 10 metų kalėjimu.

Nors ši byla yra taip gi įdomi ir joje bus „išskelta“ daug „baisių“ dalykų prieš sovietijos sugriovimą, tačiau žmonės ja mažai įdomiauja. Jau nėra tos miloninės minios, kuri taip karštai bylos eigą sekti, kaip kad sekė prof. Razmino ir jo sebrų. Matomai, rusų visuomenė pirmutinė byla susivilius dėl to, kad „kaltininkus“ taip lengvai paleido ir į šios bylos eigą žiuri šaltai.

FRANCIJOS-ITALIJOS SVARBI SUTARTIS.

Paryžius, kovo 1. — Anais metais Londone, Anglijoje, įvyko karinių laivynų mašinimo konferencijoje, kurioje dalyvavo: Anglija, Jungtinės Valstijos, Japonija, Italija ir Francija. Trys pirmosios valstybės pasirašė tam tikrą sutartį, pagal kurią sutiko sumažinti karinius laivynus ir nustatyti tam tikrų išskaičiavimų ir iki šiol tarpe judvieju. Ejo lenktynės naujų karinių laivų tarp tikrų išskaičiavimų ir pusėtiną laiką tarpe judvieju ejo lenktynės naujų karinių laivų statyme. Tačiau Anglija dėjo pastangas, kad Francija su Italija sutaukyti ir į jau esamą sutartį įtraukti. Pagaliau šitai Anglijai atsiekti pavyko. Francija ir Italija tarpe savęs susitaukė ir sutiko prie kitų valstybių sutarties prisidėti. Kas reiškia, kad kaip tarpe kitų trijų valstybių, taip ir Francijos su Italija karinių laivynų budavojimo lenktynės sulaukoma bent iki 1936 metų, tai yra iki tol, kol minima sutartis galioja.

Susitaukymą tarpe Francijos ir Italijos širdingai sveikina Anglija ir kt. valstybės. Francijos su Italija sutartį dar tur-

AUGŠČ. TEISMAS PATVIRTINO PROHIBICIJĄ.

Federalinis New Jersey valstijos teisėjas Clark andai išsprendė, kad prohibicijos įstatymas Amerikoje neteisėtai priimtas. Esą šitas klausimas turėjo but patiekias valstijų konvencijoms, o ne valstijų legislaturoms patvirtinti. Šis teisėjo sprendimas atsidurė Washington'o Augščiausiojame Teisme, kuri tai įstaiga reikalą ištyrė ir galop patiekė savo nuosprendį, kad prohibicijos klausimas teisėtai priimtas ir palieka galioja. Taip tai sausinimas Amerikoje dar ir galios.

VOKIETIJA PRISIBIJČ LAI- VYNŲ REIKALU SUSI- TAIKYMO.

Berlynas. — Tarpininkaujant Anglijai, idant Francija susitaukytų su Italija ir Anglija karinių laivynų mažinimo reikalu, vokiečių spauda reiškia baimės. Laikraščiai nurodo, kad šiame reikale valstybės susitaukimas, Vokietijai nebut progos reikalaut, kad ji būtų apsiginklavusi lygiomis teisinėmis su kitomis valstybėmis, nes po Pasaulinio Karo Vokietija pažymėtina nuginkluota.

IR FRANCIJOS BEDARBĖ DĖDEJA.

Paryžius. — Iki pastarųjų laikų bedarbių skaičius Francijoje buvo tik keli tūkstančiai. Pastaruoju metu bet gi ir čia pradeda darbu mažėti. Darbo ministeris praneša, kad šiomis dienomis visame krašte esą apie 250,000 bedarbių. Tai didžiausia skaitlinė bedarbių Francijoje po pasaulinio karo. Tačiau valdžia, socialistų pasiulymu, griebsi bedarbius šelpti, tam tikslui paskirdama \$4,000,000.

ŽMONĖS BĖGA IŠ „DARBI- NINKŲ ROJAUS“.

Sanhajus, Kinija. — Sugrįžęs vienas amerikietis automobilių kompanijos atstovas iš Sinkiang, arba Kiniškojo Turkestano, pasakoja, kad per pastaruosius metus į tą kraštą atvyko virš 50,000 rusų pabėgėlių. Sinkiang rusų imigrantams nedaro jokių kliūčių ir leidžia jiems apsigyventi, nors bijo, kad Maskva nepavartotų preteksto ginkluotam įsiveržimui.

DIDELIS AUDEJŲ STREIKAS LAWRENCE.

Lawrence, Mass. eina didelis audėjų streikas. Streikuoją apie 10,000 darbininkų. Kovojama už geresnes darbo sąlygas. Eina pusėtinai sunki kova. Keli streiko vadai suarežuota. Darbininkuose pasireiškė pusėtinai vienybės. Tikima streiką laimėti.

PRANASAUJA KARĄ.

New York. — Italų rašytojas G. Ferrero viename „Herst'o laikrašty“ straipsnyje, kuriame sako, kad dabar karas esąs arčiau nei 1914 m. ruošias karas buvo. Karas busias baisus, nes esą daug visokių žudynės išradimų padaryta. Per vieną dieną busias galima išžudyti šimtus tūkstančių žmonių.

\$358,000,000 KARO LAIVYNUL.

Washington, D. C. — Karo laivyno reikalams kongresas paskyrė \$358,000,000.

ISMETĖ IŠ DARBO 138,000 DARBININKŲ.

Maskva, kovo 2. — Nors sovietų Rusija giriąsi, kad jai darbo jėgų stokuoja, bet šiuo tarpu iš įvairių darbų prašalinama net 138,000 darbininkų, o netrukus dar bus apie 74,000 paliuosuta. Šiais darbininkais yra tie žmonės, kurie bent kurioo žvilgsniu nesutinka su bolševistiniu režimu. Tokiu būdu Rusijoje daroma „industrialinis apsilvymas“ nuo nepageidaujamo elemento.

Iš Lietuvos

IŠ KULTūros TARYBOS DARBŲ.

Sausio 25 d. posėdyje kultūros taryba priėmė sistematingą populiarių knygelių leidimo planą. Toms knygutėms redaguoti išrinkta komisija, kurion įeina prof. Lašas, prof. Purėnas ir J. Norkus.

Be to, kultūros taryba nutarė organizuoti nuolatinį būrį paskaitininkų, kurie važiuos iš Kauno į provinciją paskaitų laikyti. Paskaitoms vietą ir leidimus turėtų parupinti vietos kultūrinės organizacijos.

Pažymėtina dar, kad įsteigti keli nauji ir atgaivinti silpniau veikę Dr. V. Kudirkos vardu liaudies universitetai.

EKSPRALOTAS OLŠAUSKAS PAKARTOTINAI PASIZADA ISVYKTI UŽSIENIN.

Šiomis dienomis K. Olšauskas padavė J. E. Valst. Prezidentui dar vieną tokio turinio prašymą: „Nors man yra labai skaudu ir gaudu išsikraustyti iš brangios mano tėvynės Lietuvos, dėl kurios labo ir nepriklausomybės esu daug pasidarbavęs, bet kadangi kalėjimo blogas oras ir sunkus režimas baigia mano silpną sveikatą naikinti ir varu mane į karštą varo, tai šiuo turį garbės pareikšti jusų ekselencijai, kad aš, trokšdamas savo gyvybę palaikyti, savo sveikatą pataisyti ir laisvę įgyti, gavęs iš jusų ekselencijos visos bausmės dovanojimą ir atimtųjų teisių grąžinimą, tuojau išvykstu užsienin visam mano gyvenimo laikui“.

PRALOTAS OLŠAUSKAS AT- SISAKĖ KUNIGYSTES.

Prieš kurį laiką pralotas Olšauskas buvo padavęs Kauno arkivyskupui Skvireckui prašymą, kad jį arkivyskupas atleistų nuo pareigų Bazilikos kapitule, o taip pat atimtų benificijas. Arkivyskupas parašė dekretą, kuriame pasakyta, kad arkivyskupas metropolitas priima gautąjį atsisakymą prašymą, atleidžias jį nuo prelatus Kauno metropolijos kapitule ir nuo turėtos kapitule pareigavietės ir benificijos.

Pačiam Olšauskui atsisakius kunigystės, jo byla arkivyskupijos teisme nutraukiama.

LIETUVA TURI RUMUS SA- VO ATSTOVYBEI VARŠAVOJ.

Teko sužinoti, kad kunigaikštystė Radvilaitė, dabar gyvenanti Varšavoje, praėjusiu metų pabaigoj dovanavo Lietuvos vyriausybei gražią pilį su didžiuliais rumbais. Tai dovana yra Varšavos mieste. Kai Lietuva turėsianti su Lenkija normalius santykius, tai tuose rumbuose gyvensianti Lietuvos atstovybė.

BONUSŲ ISTATYMA PREZ. VETAVO.

Washington, D. C. — Pasaulinio Karo veteranams bonusų įstatymo bilių prez. Hooveris užvetavo. Tačiau abeji kongreso rumai tą patį reikalą perleido didžiama balsų ir todėl jis tampa įstatymu ir be prez. pasirašymo. Karo veteranų Amerikoje yra apie 3,397,000. Jie visi turi bonusų sertifikatus ir dabar galės pasiskolinti 50 nuos. jų vertės, mokėdami 4½% palukanų.

REIKALAUJA CIVILINĖS METRIKACIJOS.

Krokialaukio bažnytkaimio ir apylinkės gyventojų parašai. Šiais laikais kunigai, išnaudojimui, agitacijai neturi ribų. Žmogaus nelaiko žmogumi. Gana kunigijai saualiaivimo ir išnaudojimo! Mes, Krokialaukio bažn. gyventojai, prašome ir reikalaujame:

1) kad būtų kuo greičiausia įvesta civilinė metrikacija, kaip ji yra kituose kultūringuose kraštuose. Laikas įvesti ir Lietuvą į civilizuoatą pasaulį. Musų konstitucija numato sąžinės laisvę, bet mes jos neturim.

2) kad savo piliečių registraciją turi vesti pati valstybė, o ne valstybėje valstybė.

3) kad būtų uždrausta po sodžius kunigų kalėdojimas.

Po tuo reikalavimu seka apie 50 parašų.

KIEK DUODA IZDIU PELNO TABAKO RUKORIAI.

Iš tabako akcyzo per 1930 m. įplaukė į valstybės iždą 12 milijonų litų. Šimet, tikimasi, įplauks kiek daugiau, nes pernai rinka dar buvo pripildyta konkurencijos laikotarpį pagaminu tabaku. Dabar, normaliai padėčiai esant, manoma pajamos padidės.

VOKIEČIAI RYTPRUSIUOSE IR LIETUVISKUS VARDUS NAIKINA.

„Naujas Tiltės Keleivis“ praneša, kad vokiečiai pasirziosuvokietinti net lietuviškus vietovardžius. Taip arti Naujosios miestelio, Tiltės pakalnė, yra kaimas, iš senų laikų vadinamas Dvareliškiais. Valdžia savo įstatymu tą kaimą perkristijo į „Herrendorf“.

Tokių ir panašių atsitikimų yra ir daugiau. Matyti, vokiečiai nori visai išbraukti senuosius lietuvių kultūros pėdsakus. Tačiau laikraštis sako, kad „nepaisydami to mes lietuvininkai buvom, esam ir busim“.

ČEKAI STATYS CUKRAUS FABRIKĄ.

Čekoslovakų statybos firma iš varžytinių paėmė statyti Lietuvoje cukr. fabrikui rumus už 1,700,000 lt.

PLAUKIOJIMO MOKYKLĄ.

Jacht-klubas nutarė šiemet įsteigti plaukiojimo mokyklą, surengti visos Lietuvos vandens sporto šventę ir surengti ekskursiją vandeniu į visus Pabaltijos valstybių uostus.

PABALTĖS MOKYTOJŲ KONGRESAS.

Birželio 29 ir 30 dd. Kaune įvyks Pabaltės valstybių mokytojų kongresas. Jau suorganizuotas to kongreso garbės komitetas, į kurį įeina Universi-

S.L.A. Ekskursinis Konkursas

103 ORGANIZATORIAI.

Organizatorių skaičius vis dar didėja. Praeitime numery paskelbėme 100, bet šiame dar trys prisideda.

79.

Jaunuolis, S.L.A. Pildomosios Tarybos narys, p. J. Januškevičius, Jr., praneša: „Malonėkite ir mane į S.L.A. Ekskursinį Konkursą įregistruoti kaip Conn. valstijos S.L.A. 4-to Apskričio jaunuolių ir S.L.A. 124 kp. organizatorių. Nors truputį pavėlavau įsiregistruoti, bet manau, kad pasivysiu pirmiau įsiregistravusių organizatorių. Pradžiai prisicučiu 35 aplikacijas. Esu ką tik suorganizavęs S.L.A. jaunuolių kp. New Britain'e, Conn. Gal tai dar pirmutinė jaunuolių kuopa suorganizuota laike Ekskursinio Konkursio. Ką aš manau daryti toliau, that's my business.“ Tiek turiu pasakyti, kad kogerčiūsiu šiuos šiuos daugiau aplikacijų, nes jau visas išbaigiau.“

80.

S.L.A. 1 sp., Edwardsville, Pa., darbuotojas p. J. Burdulis, pareiškia: „Malonėkite ir mane į S.L.A. Ekskursinio Konkursio organizatorių eilę įregistruoti. Nors vėlai įsiregistruoju, bet tikuos nemažai naujų narių gauti. Gai kelionės į Lietuvą ir atgal nelaimėsiu, bet narių tai tikrai daug prirašysiu.“

81.

Jauna ir energinga jaunutė S.L.A. jaunuolių kuopos iš New Britain, Conn. darbuotoja, p. I. Anelė Petruškevičiūtė rašo: „Šiuo meldžiu įregistruoti mane į S.L.A. Ekskursinį Konkursą kaip organizatorę, nes kuopa mane išrinko. Manau prirašyti nemažai narių prie jaunuolių kuopos. O gal pasiseks ir pirmąją dovaną laimėti.“

ORGANIZATORIŲ RAPORTAI.

S.L.A. 203 kp., Sebastopol, Pa., organizatorius, p. J. Galinskas praneša: „Šiuo pranešiu, kad vasario mėnesį prirašiau du jaunus narius. Norėčiau pasakyti, kad iš mūsų kuopos du „pabėgo“ ir „darbininkų susivienijimą“, todėl jų vietas jau užpildžiau naujais ir energingais nariais. Kovo mėnesį pasistengsiu daugiau prirašyti. Sekasi neblogai. Žmonės Susivienijimu suiteresuoti.“

J. Kantautas, S.L.A. 66 kp., Ansonia, Conn., rašo: „Jau turiu septynis naujus narius. Tikiu ir daugiau gauti. Turiu vilgtį laimėti jei ne pirmą, tai bent vieną didesniųjų dovanų.“

teto rektorius, prof. Čepinskis, Humanitarinių Mokslų Fakulteto dekanas, prof. Krėvė-Mickevičius, Gamtos Matematikos Fakulteto dekanas, prof. Z. Žemaitis ir miesto burmistras p. J. Vileišis. Be to, į šį komitetą dar įeina latvių ir estų atstovai.

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGA.

Lietuvos šaulių Sąjunga plės dama savo veikimą, šiais metais yra numatiusi po visą kraštą pastatyti ketelį savo namų — šalių. Išsyk tokių šalių statysią keturias.

RASYKITE JAUNUOLIUS.

Šiuo tarpu S.L.A. Ekskursinio Konkursio organizatoriai dirba išsijusę. Nekur'e jau turi po ganėtiną skaičių narių. Visi ir visur stengiasi, kad bent 5,000 naujų narių į Susivienijimą gautus. Visi pasirzję dides dovanas laimėti. Tačiau kai kurie organizatoriai nusiskundžia, kad esą ką tik pakalbinsi prie S.L.A. rašytis, tai gausi atsakymą: „Jau priklausu!“

Tiesa, prie S.L.A. daug lietuvių priklauso. Yra tokių kolonijų, kur veik kožnas geras lietuvis yra S.L.A. nariu. Tačiau, kaip gi su tų lietuvių suneliais ir dukrelėmis? Mes žinome, kad lietuvių jaunimo Amerikoje yra daug, bet prie S.L.A., palyginamai, dar mažas skaičius tepriklauso. Organizatoriams tad patariame: kreipkite kodaugiausia domės į jaunimą. Naujų narių, ir dar kokių narių, pakankamai gausite!

GERAS SUMANYMAS.

„Tėvynė“ No. 9, korespondencijoje iš S.L.A. 270 kp., Niagara Falls, N. Y., skaitome, kad ta kuopa padarius tarimą, idant vis tos kp. nariai savo jaunuolius butinai į S.L.A. prirašytų. Jau praeitą metą ši kuopa yra nutarusi užmokėti jaunuolių įstojimą ir šešių mėnesių „dookies. Jaunuolių surašymui išrinkta komisija. Taip gi ir suaugusiems nariams įstojimas sumažinta.

Geras ir sekintas sumanymas bei tarimas. Tokius sumanymus galėtų padaryti kožnas Ekskursinio Konkursio organizatoriaus savo kuopoje.

Pasekmių visur būtų! Pabandykite.

LAIKAS NELAUKIA.

Jau trys mėnesiai Ekskursinio Konkursio prašvilpė. Ir tik trys tebeliko. Artinasi ta diena, kada galėsime visą eilę konkursio laimėtojų paskelbti. O kad ta eilė bus pusėtinai, mes neabejojame. Juk daugelis organizatorių yra pasirzję S.L.A. lėšomis į Lietuvą sekamą vasarą keliauti. Ir keliaus. Bet tik tie, kurie dabar išsijusę dirba.

Tačiau yra tokių organizatorių, kurie norėtų dovanas laimėti, bet iki šiol dar nepradėjo dirbti. Štai, tulas organizatorius mums rašo: „Prašė savaitę nieko gero nenuveikiau. Kitą savaitę tikrai dirbti pradėsiu.“ Ir tai jau nepirmas toks to brolio pranešimas. Jis dar tik rengiasi dirbti, kuomet kiti organizatoriai jau po ketelį dešimtųjų narių prirašė...

Broli, laikas pradėti darbuotis. Neatidėliok iki sekančios savaitės. Juk matai, kad Ekskursinio Konkursio laikotarpis jau iki vidurio pasiekęs. Trys mėnesiai prabėgę netrukus taip, kaip ir praėjusieji. Jei nori dovaną laimėti, tai dirbti pradėk šiandien. Laikas nieko nelaikia. Nelaiks jis ir Tamstos.

Pasiimk pluoštą aplikacijų, plunksną ir leiskis naujų rekrutų į S.L.A. gaudyti. Sugausi. Jei sugausi jų nemažai Joną ar Petras, tai kodel Tamsta negalėtum sugauti?! Tik pabandyk.

Visais konkurso reikalais rašykite: S.L.A. Konkursas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 407 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turėti būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir t. t., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

MUSŲ SPAUDOS PROGRESAS.

Pažvelgus į mūsų spaudos pastarųjų dvidešimties metų darbuotę, matome apgailėtinais neigiamais daviniais. Su mažais išėmimais mūsų spauda netik nepagerėjo per tą laikotarpį, bet tulais žvilgsniais net pablogėjo. Šiandien nenaujiene užtikti mūsų laikraščiuose net pačių redaktorių rašomas kritikas ir polemikas tokio turinio, po kuriomis nei vienas atsakomings už savo žodžius žmogus nedrįs pasirašyti.

Seniaus kultūringumo ir švarumo žvilgsniu mūsų laikraščiai nepalyginamai augščiau stovėjo. Dar dešimt metų atgal vis tik buvo galima kultūringai diskusuoti mūsų spaudoje by koks visuomeninės svarbos klausimas. Dabar pirmoje vietoje figuruoja asmeniškučiai ir net kraštutiniai nekultūringi pasikolijimai. Nežiūrint kokių klausimų net patys redaktoriai rašo, be asmeninių užgauliojimų ir pasikolijimų neapseina.

Tokių prajovų mūsų spaudoje vis tik labai mažai buvo, kuomet Amerikos lietuvių laikraščių redakcijose sėdėjo toki atsakomingi žmonės, kaip velionis Šernas-Adomaitis, Dr. Šiūpas Račkauskas, Norkus, Rimka, Balutis, Širvydas, Dr. Montvidas ir visa eilė kitų rimtų ir atsakomingu publicistų. Jų laikais kai kurie Amerikos lietuvių laikraščiai net rinkdavo ir skelbdavo kiek šurkštesnius žodžius ir asmeninius užgauliojimus. Šiandien nėra toki Amerikos lietuvių laikraščio, iš kurio tik vieno numerio nepririnktum išties skiltis net gana nekultūringų užgauliojančių epitetų ir pasikolijimo žodžių. Tą praktikuoja patys laikraščių redaktoriai, nuo jų neatsilieka ir laikraščių bendradarbiai su korespondentais. Vadinasi, vietoj progreso kultūringumo kryptimi mūsų spauda regresuoja. Labai apgailėtinas ir kartu žalingas apsiereikimas.

Kas pastumėję mūsų spaudą į tokias negeistas vėžes, sunku tikrai pasakyti. Nėra jokios abejonės, kad nemaža nekultūringumo į mūsų visuomeninį veikimą, taigi ir spaudon, įnešė rusiškojo bolševizmo karštligė. Tos idėjos karščiu susirgę Amerikos lietuviai negalėjo ir negali išsilaikyti kultūringam žmogui prideramaj augštumui. Tiek bolševikų spauda, tiek jų visos viešas veikimas pasirivio kolonizacijos, šmeižtų ir kitais nekultūringais trukšnavimais. Su bolševikais kitaip susikalbėti nebuvo ir nėra galima, kaip tik naudoti tokį patį kalbos

toną, tokias pačias priemones, kokias jie naudoja. Jie supranta tik tuomet, kuomet su jais kalbi jiems suprantama kalba. Mandagumas, kultūringumas bolševikiškai „susipratusiam darbininkui“ nesuprantami dalykai.

Mūsų veikėjai ir spauda pamažu priprato prie palaidumo ginčiuose su bolševikais ir to pikto negali išvengti ir rimtoji plotmė svarbiuosius gyvenimo reikalus svarstant. Anot to priežodžio: Papratis pikčiau prigimimo. Gal gi ir bus rusiško bolševizmo karštligė svarbiausiu faktoriu mūsų spaudos iškrypimo iš prideramų rimtai spaudai kultūringumo vėžių.

Bet laikas jau Amerikos lietuvių spaudos prieky stovintiems žmonėms prablai-vėti. Tokia nekultūringų asmeniškučių ir pasikolijimų kryptimi vesdami savo spaudą, neišvengiamai tempame ir visą visuomeninį veikimą į tas nekultūringumo vėžes. Tuo būdu atstumiame nuo visuomeninio veikimo ir mūsų amerikoniškas jaunimas, kuris prapratęs prie kultūringesnės amerikonių spaudos ir visuomeninio veikimo. Taigi vietoje stiprinti Amerikos lietuvių tautinį išsilavinimą, silpniname jį. Amerikos lietuvių, kaip tautinio vieneto, ateitis reikalauja iš mūsų, kad savo spaudą kultūrintumėm, sugrįždami bent į tas pozicijas, kurias laikė penkiolika metų atgal spaudos vadovybėje stovėjusieji mūsų pirmtakunai.

MAŽINIMUI NEDARBO ĮSTATYMAS.

Šiomis dienomis kongresas priėmė ir trečią senatoriaus Wagnerio įstatymo sumanymą ir jei prezidentas Hooveris jį pasirašys, tai jis virst įstatymu. Kaip žinome senatorius Wagneris įnešė tris įstatymus, kuriais siekiama ateity nepri-leisti prie tokios bedarbės, kokia šiais laikais viešpatuoja Amerikoje. Du įstatymai: nuolatinis palaikymas pilnų statistikų sulig bedarbių skaitliais ir turėjimas pilnai prirengtų planų viešiesiems darbams, kuriuos būtų galima tuojau vykinti kai tik ekonominė dipresija pasireiškia, priimti seniaus ir prezidento pasirašyti, taigi jau yra veikiantis įstatymais.

Dabar kongresas priėmė ir trečią įstatymą, kuriuo einant būtų įkurti visame krašte darbo teikimo biurai. Tokiu būdu netekusiems darbo darbininkams, sakysim New Yorke, tarpininkaujant šiems biurams būtų nurodyta galimybės darbas gauti kituose industrijos centruose, kur darbininkai būtų reikalingi. Šitie biurai būtų palaikomi federalio išdo ir valstijų išdų lėšomis ir tokiu būdu bendrai būtų kontroliuojami. Darbininkams jie patarnautų veltui.

Čia suminėti senatoriaus Wagnerio sumanyti ir kongresui priimti įstatymai mažai ką galės pagelbėti dabar siaučiančios bedarbės sumažinimui, bet vis tik padarys tas realus žingsnis ateičiai, kad tokios bedarbės ateity išvengus. Iki šiol visų bu-

vusių nedarbo periodų metu tiek valdžia, tiek įstatmdaviai tik pakalbėdavo, ir tuo viskas baigdavosi. Dabar visgi bent preliminarai planai įstatymu nustatomi, kad ateity išvengus tokių bedarbių. Padaryta pradžia geroj pusėn, tad galima tikėtis, kad su laiku Amerikos visuomenė susilauks ir tikresnių planų bedarbės išvengimui.

PROHIBICIJA TEISĖTA.

Kaip ir buvo tikėtasi, Jung. Valstijų Augščiausias Teismas vienbalsiai nutarė, kad prohibicijos vykinimo įstatymą įvedusis konstitucijos amendmentas yra teisėtai priimtas. Tokiu būdu federalio teisėjo Clark nuosprendis, kad prohibicijos įstatymas neteisėtai priimtas, yra panaikinamas. Nežiūrint šio Augščiausio Teismo nutarimo, teisėjo Clark nuosprendžio patvirtinimui paminėjami motyvai pasilieka nesumušti. Jis argumentavo, kad tokis konstitucijos amendmentas,

kuris paliečia kiekvieno piliečio teises ir pilietinę laisvę, turi būti ratifikuotas ne tam tikslui rinktų valstijų legislaturų keliu, bet tam tikslui rinktų konvencijų būdu. Tokiu būdu ratifikuotas konstitucijos amendmentas reikštų lyg ir visuotinu balsavimu gyventojų pareiktą valią. Tai yra labai svarbus pamatinės reikšmės argumentas ir jis pasilieka nesumuštas.

Nežiūrint kas ką nesakys ir kokių nuosprendžių prohibicijos įstatymo patvirtinimui kas neišneš, Amerikos visuomenės opinija kasdien tvirtėja ta prasme, kad prohibicija turi būti atšaukta. Ir anksčiau ar vėliau ta visuomenės opinija privers prohibicijos palaikytojus skaitytis su visuomenės valia ir mažaisiai bent visuotinam gyventojų nubalsavimui prohibicijos klausimas bus paleistas. Tuomet nebeliks prohibicijos įstatymo ir Amerikos visuomenė bus paliuosuta nuo tų nešvarumų, kuriuos prohibicija atnešė.

REDAKCIJOS PASTABOS

ASMENISKUMAI.

I mūsų pastabą, kad rimtam laikraštiniui nerimta ir nesąžininga skelbti SLA. narius geresnės tvarkos įvedimo Susivienijime priešrinkais vien delfo, kad tie nariai nepiraita „Naujienu“ trukšnavimams S. L. A. reikalais, ponas „Naujienu“ redaktorius teikėsi prirašyti tris skiltis asmeniškučių „Tėvynei“ redaktoriaus adresu. Kaltinimų, grumojimų Viti-taičiui kiek tik nori!

Apgailestina, kad su „Naujienu“ redaktoriu negalima diskusuoti net tokio rimto klausimo, kaip SLA. reikalai, be piktų asmeniškučių iš jo pusės. Ir kuomet p. Grigaitis randa galimu sušukti: „Kada Susivienijimas pasidarys Gegužė, o Viti-taičio ir kompanijos nuosavybė, tik tuomet jie galės ką norėję apie jį kalbėti“, tai nebelieka galimybės toliau argumentuoti. Vadinasi, p. Grigaitis pasivelina tik sau tešę kalbėti apie Susivienijimą ką tik jis nori, bet kitems, net organizacijos viršininkams, jis bando uždrausti kalbėti apie tai, kas jam nepatinka.

I asmeniškučių atsakinėti ir del p. Grigaitio priekaištų jimas pilnai prirengtų planų viešiesiems darbams, kuriuos būtų galima tuojau vykinti kai tik ekonominė dipresija pasireiškia, priimti seniaus ir prezidento pasirašyti, taigi jau yra veikiantis įstatymais.

Dabar kongresas priėmė ir trečią įstatymą, kuriuo einant būtų įkurti visame krašte darbo teikimo biurai. Tokiu būdu netekusiems darbo darbininkams, sakysim New Yorke, tarpininkaujant šiems biurams būtų nurodyta galimybės darbas gauti kituose industrijos centruose, kur darbininkai būtų reikalingi. Šitie biurai būtų palaikomi federalio išdo ir valstijų išdų lėšomis ir tokiu būdu bendrai būtų kontroliuojami. Darbininkams jie patarnautų veltui.

Čia suminėti senatoriaus Wagnerio sumanyti ir kongresui priimti įstatymai mažai ką galės pagelbėti dabar siaučiančios bedarbės sumažinimui, bet vis tik padarys tas realus žingsnis ateičiai, kad tokios bedarbės ateity išvengus. Iki šiol visų bu-

ir pomirtines mokėti, jei niekas jį jo išdą duoklių nemokės?

Vis tik begalo keistai protauja tie „susipratę darbininkai“. Bet Susivienijimui ir nereikalingi tokie nariai, kurie visame mato tik „kapitalizmo sistemos palaikymą“, kuriems vienval sapnuojasi „pasaulio revoliucijos“ ir kurie visuomet ieško progos gauti ką nors veltui. Tokie žmonės yra nenaudingi jokiai organizacijai ir Susivienijimas gali tokiam galvočiui tik padėkoti, kad jis laikosi nuošaliai SLA. organizacijos.

KUR LINK EINAMA!

Kai kurių Amerikos lietuvių laikraščių nesiskaitymas su sąsajinga skelbti SLA. narius geresnės tvarkos įvedimo Susivienijime priešrinkais vien delfo, kad tie nariai nepiraita „Naujienu“ trukšnavimams S. L. A. reikalais, ponas „Naujienu“ redaktorius teikėsi prirašyti tris skiltis asmeniškučių „Tėvynei“ redaktoriaus adresu. Kaltinimų, grumojimų Viti-taičiui kiek tik nori!

Apgailestina, kad su „Naujienu“ redaktoriu negalima diskusuoti net tokio rimto klausimo, kaip SLA. reikalai, be piktų asmeniškučių iš jo pusės.

I asmeniškučių atsakinėti ir del p. Grigaitio priekaištų jimas pilnai prirengtų planų viešiesiems darbams, kuriuos būtų galima tuojau vykinti kai tik ekonominė dipresija pasireiškia, priimti seniaus ir prezidento pasirašyti, taigi jau yra veikiantis įstatymais.

Dabar kongresas priėmė ir trečią įstatymą, kuriuo einant būtų įkurti visame krašte darbo teikimo biurai. Tokiu būdu netekusiems darbo darbininkams, sakysim New Yorke, tarpininkaujant šiems biurams būtų nurodyta galimybės darbas gauti kituose industrijos centruose, kur darbininkai būtų reikalingi. Šitie biurai būtų palaikomi federalio išdo ir valstijų išdų lėšomis ir tokiu būdu bendrai būtų kontroliuojami. Darbininkams jie patarnautų veltui.

Čia suminėti senatoriaus Wagnerio sumanyti ir kongresui priimti įstatymai mažai ką galės pagelbėti dabar siaučiančios bedarbės sumažinimui, bet vis tik padarys tas realus žingsnis ateičiai, kad tokios bedarbės ateity išvengus. Iki šiol visų bu-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3147 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

PIRMŲJŲ ŽMONIŲ MAISTAS.

Rašo Dr. A. J. Karalius.

Tyrinėtojai dar vis nesusitaiko del maisto žmonių tuose laikuose, kai ugnis dar nebuvo žinoma arba vartojama maisto gamyboje. Vieni nori mūsų protėvi padaryti grynų vegetarų, kiti jam ir mėsos valgymą primeta. Bene bus arčiaus teisybės pasakius, kad mūsų žiaurieji dvikojai maitinosi daugiausia daržovėmis, vaisiais ir šaknimis, bet greitai, o gal iš pat pradžių, valgydavo ir mažesnius gyvūnus. Reikia vartoto mišrų maistą. Jie taip pat ir savo giminę valgydavo, ypatinai tokiose vietose ir tokiu laiku, kai kitokio maisto pritrūkdavo. Dažniausia suvalgydavo pavergtus kaimynus arba kitokios spalvos žmones. Labai greitai jie išmoko pasirinkti žoles ir šiaip visokius augalus ir juos savotiškai auginti. O gyvūnų tuose laikuose vandenį ir sausumoje buvo užtekinai. Žmogus greitai pradėjo įrankius vartoti ir tada jau maisto pasirinkimas pasidarė įvairnesnis ir lengvesnis. Milijonus metų žmogus visą savo energiją sunaudojo maisto reikalams, ir tikrai suliginamai neseniai, liuosu laiku, pradėjo svajoti apie kitokius reikalus ir dalykus.

Gėralų srity pirmiausia vartota tik tai vanduo. Vėliaus pienas, alėjai, vaistų sultys, įvairios žolinės; vėliaus pradėta rauginti svaigina gėralai.

Pienas pradėta vartoti suliginamai neseniai. Senovės romėnai, graikai, egiptiečiai ir kt. labai senai pradėjo surį dirbti. Vartodavo pieną šunų, karvių, kumelių ir kt. gyvūnų.

Aliejų vartodavo ir tebevartoja šaltų kraštų žmonės. Sakoma, kai Napoleono sumuštų armijų likučiai surinko Londone, tai kazakai išgėrė aliejų iš lempų ir miestus aptemo.

Iš vaistų sulčių daugiausia pagarsėjo palmių sultys, mūsų laikuose gerai žinomas kokeriešutų skystimas, kurį tropikų gyventojai taip mėgsta.

Sunku pasakyti kada pradėta rauginti vaisių sultys. vienok labai senai. Kiniečiai žiljo senovėje mokėjo surauginėti ryžius ir savo rušies vėna nūsdaryti. Apie pora tūkstančių metų prieš Kristų egiptiečiai jau ir alų dirbdavo. He-

rodotas jų alų „hekt“ pavadinu. Mortileto tyrinėjimais skelbia, kad dar prieš brozo gadyne Europos gyventojai dirbdavo įvairių uogų vėną. Vienok, kaip Campbell sako, prieš žemdirbystės gadyne žmonės nemokėjo alkoholi pasidaryti. Dr. Rice tvirtina, jogei indėnai tukstant metų prieš Kristų tikrai mokėjo alkoholinius gėralus gaminti.

Tiek apie maistą mūsų žiauriųjų protėvių kol nebuvo žemdirbystės. Žemdirbystė, kaip žinote, pajvairino maistą, o indai dar labiau. Atsirado milijonai įvairių įvairiausių valgių ir gėralų.

ATSAKYMAI Į KLAUSIMUS.

Kraujo Spaudimas.

Padidėjęs kraujo spaudimas reiskia arteriosklerozą (sukietėję kraujo tekamieji sudiniai), kartu širdies ir inkstų ligas. Juo žmogus senesnis, juo kraujo spaudimas jam pavojingesnis. Vidutinis 30 m. žmogaus kraujo spaudimas bus 124.

Gydymas šiuose atsitikimuose gana painus, nes daug priežasčių pakrikdo kraujo cirkuliaciją, širdį ir inkstus. Praddžioje daktaras čionais gali labai daug tikrai gerų patarimų duoti, bet, jei viskas užvilka, tai, žinoma, sunku kas tikra patarti. Visiems reikėtų kas metai su daktaru pasitarti šiame ir kituose sveikatos reikaluose.

Tulžies Akmenukai (gall stones).

Nereikia skubintis su operacija. Dažnai be operacijos galima apsieiti; dar dažniau operacija visus keblumus ir nepašalina. Reikia pasakyti, kad didesnė dalis operacijų del tulžies akmenukų bereikalingai daroma. Kai akmenukai užblokuoja tulžies takus, tai atsiranda dideli skausmai — tą syk lengva žmogui operaciją patarti. Dažnai po operacijos pasilieka įkirių skausmų puvio vietoje.

Utlės Plaukuose.

Išmazgok vakų galvos plaukus kerosinu kelis kartus, tai utlės tikrai išnyks. Šukuok tankiom šukom.

Dr. A. J. Karalius.

DIKTATORIAUS APETITAI.

Pavykus Italijos fašistų diktatoriui Mussoliniui išgąsdinti Amerikos valdžią del gen. Butlerio išsireikškimų apie jį, dabar jis siekia uždrausti, kad joks Amerikos pilietis negalėtų kalbėti nieko apie Mussolini, kas jam nepatinka. Šiomis dienomis New Yorke viename susirinkime kalbėjo generalio prokuroro pagalbininkas O'Brian ir savo kalboje išsireiškė, kad „ačiu Dievui mes negyvename tokioj valstybėj, kaip Italija, kur vieno žmogaus diktatura gali nukirsti darbininkų algas“. Tuojau Mussolinio ambasadorius Marino pareikalavo pilno p. O'Brian kalbos teksto, nes esą jam reikalinga išstudijuoti visa ta kalba ir persitikrinti, ar nėra reikalinga vėl rašyti notą Amerikos valdžiai, kad ji patrauktų atsakomybėn ir generalio prokuroro pagalbininką.

Vadinasi, kaip ta lietuvių patarlė: Išiešik vėlinį į bažnyčią, tai jis ir ant altoriaus užsilips. Taip lygiai išeina ir su Italijos fašistų diktatorium. Jei ko gera, tai Mussolinis bandys uždrausti ir Amerikos spaudai rašyti apie jį tai, kas jam nepatinka. Tik ir apetitai tų diktatorių!

Žiezirbos

Seniaus dori žmonės pasikolijimui pamokas imti tegalėjo tik iš bolševikiškų gentonlapių. Dabar ir bolševikų lapus pralenkiantis pasikolijimų lekšinas spausdinamas Clevelande. O dar kai kas mano, kad Amerikos lietuvių neprogresuoja. Tik gaila, kad tokis „progresas“ reiskia progresavimą į atbulą pusę — atgal.

Nėra to blogo, kurjame nebūtų ir gero — sako lietuviška patarlė. Taip lygiai yra ir su SLA. bloga Ažurnario-Devenio paskola. Jei ne ši paskola, tai

daugelis Amerikos lietuvių laikraščių redaktorių neturėtų apie ką rašyti. Ypatinai vieno „garsaus dienraščio“ redaktorių neturėtų temų savo editorialams ir peržvalgoms. Taip pat jo visi bendradarbiai turėtų sugrauzti plunksnakočius, dyneję niekas veltui pamokų neieškia. Be to, nėra ir reikalo suaugusiam žmogui tą redaktorių lietuvių kalbos mokyt. Jis gali nusinešti savo išradimą, kad „valdžia negali valdyti, ji yra valdymas“, pas pradines mokyklos mokinį ir tas ponui redaktoriui paaiškins delko jis nemoka lietuvių kalbos. Jei to būtų permaža, tai gali kreiptis į Mahanojaus gazietos redaktorių.

Chicago Pustapėdis bando įspėti ką kas mano. Tačiau jis pamiršta, kad visi be jokių manymų žino, jog Pustapėdis tik tam laikraščio skiltis pekelioja, kad niekus plepėti.

Vienas labai „garsus“ daktaras pataria SLA. nariams pasiekti Vytautą ir savo viršininkams įduoti po „virvegalį“. Ir tas daktaras tikisi artimoje ateity matyti jo patarimą pilant. Tokio „virvegalinio“ nusistatymo žmogus apsisukęs randa galimu kalbėti apie demokratinius pagrindus. Kaip galima suderinti „virvegalio“ teismas su demokratiniiais pagrindais, tai aš neapsimu aiškinti.

Boševikų lapai vėl pradėjo rašyti Lietuvos nepriklausomybės svetimženkluose. Mat bolševikai skaito Lietuvą matuškos Rusijos dalimi, kaip kad

visi Rusijos imperialistai daro, laikraščiai redaktorių neturėtų todėl jie ir nepripažįsta Lietuvos nepriklausomybės. Bet kuomet bolševikams reikia lietuvių dolerių, tai jie dedasi dideliais Lietuvos nepriklausomybės šalininkais. Bet tai ne pirmas bolševikų pasirodymas, kad jė yra Lietuvos priešaai ir kad jų svarbiausiu principu yra doleris.

Boševikų tėvas Pruseika apgailestauja, kad apie keturi metai atgal besilankydamas pietinėje Illinois valstijos daly Vitaitis nakvodavo hotely, o ne pas Pruseikos draugus. Bet kodėl Pruseika neprisimena to, kad jo draugai nekvietė Vitaitis į nakvynę, matoma bijodami, kad Vita'is jų neperkalbėtų, ir g'nk Dieve, „buržuais“ nepaverstų.

Be to, Pruseika sako, kad jam nakvynė pas „draugus“ yra svarbesnė ir už pačias jo „tirštas“ prakalbas. Mat visiems žinomas Pruseikos palinkimas — jam labai malonu prakieisti tas „tirštas“ prakalbas „ugniu skystimėliu“. Tos laimės p. Pruseikai nepavydžiu.

Chicago „Draugas“ sako, kad lietuvių katalikų vakarinį valstijų aštuntoji konferencija nutarusi stiprinti tautinę sąmonę Amerikos lietuvių tarpe. Tačiau apsisukęs skelbia tos konferencijos kitą nutarimą, kuriuomi įsakoma lietuviams katalikams moterims ir merginoms dėtis prie tarptautinio katalikų moterų veikimo, kurį organizuoja Chicago Arkivyskupija. Vadinasi, ta katalikų „aštuntoji konferencija“ viena ranka neva siekia stiprinti Amerikos lietuvių tautinę sąmonę, bet kita ranka lietuves moteris ir merginas stumia į katalikų internacionalo bangas. Su-ruok, jei mandras esi, tą katalikšką „tautinę sąmonę“ šaipokas.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinė šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoja,
O dirbė, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Pavyzdinga Pradžia

Šiame numeryje telpa korespondencija iš SLA. 4-to apskr. čio jaunuolių suvažiavimo. Korespondentas sako, kad suvažiavimas buvo gyvas ir pavyzdingas. Esą, be ganėtinio skaičiaus svečių ir interesantų, suvažiavime dalyvavo apie 36 rinktiniai delegatai-jaunuoliai.

Iš aprašymo sužinome, kad suvažiavimas buvo sėkmingas. Jaunuoliai rodė daug energijos ir karštų norų dirbti de lietuvių ir susivienijimo.

Minimas suvažiavimas sušauktas S. L. A. Pildomosios Tarybos nario 4-to apskr. čio jaunuolių organizatoriaus p. J. Januškevičiaus, Jr., pastangomis ir tai dar pirmas mūsų istorijoje. Seniau tik suaugusiųjų narių kuopos apskr. čio suvažiavimus šaukė, bet dabar ir jaunuoliai pradėjo.

Tai gera, pagirtina ir pavyzdinga pradžia. Ją turėtų pasekti ir kitų SLA. apskr. čio jaunimas. Pastarieji ir gi glėbė savos organizacijos reikalus panašiuose suvažiavimuose apkalbėti ir gyvesnio veikimo organizacijoje imties.

SLA. 4-to apskr. čio jaunuoliams linkime geriausių pasekmių jų darbuotėje. Mūsų troškiu yra, kad Conn. valstijos jaunimas išskiltų pirmuoju, kaip ir suaugusiųjų kuopų apskr. čio pirmą vietą visame susivienijime užima. Ypatinai linkėtina, kad Conn. valstijos jaunimas žymiai atsizymėtų laike dabar einamojo SLA. Ekskursinio Konkurso. Lai Conn. valstijos SLA. jaunuoliai bent keletą kuopų suorganizuoja ir už savo darbą didėmės dovanomis pasinaudoja! Lovi keli jaunuoliai iš SLA. 4-to apskr. čio ir Lietuvą sekama vasarą SLA. lėšomis pamato!

Stebuklai

(Juokinga Pasakėlė)

Tulų vasaros popietį, mes sėdėjome sode ir apie šį-bei-tą šnekučiavome. Nekurie pradėjo kalbėti apie pragarą ir velnius. Vieni sakė, kad velniai ir pragaras yra, o kiti, kad ne.

Kur, buvęs, kur nebuvęs ir ateina ir mano tėvas. Išgirdęs mūsų kalbą, jis atsisėd ant žolės ir pradėjo kalbėti.

— Palaukite! Aš papasakosiu jums vieną nuotikį, tai galėsite įsitikinti, ar pragaras su velniais yra ar ne.

— Pasakok, pasakok! — atsiliepė keli baltai.

— Buvo tai gana senai. Aš buvau dar tik vedęs. Su savo pačule, Onute, nuvažiuavome į Kalvarijos mūgę. Tai buvo žiemą ir visur radosi daug sniego. Mūgėje sutūjęs tulų mano pažįstama, nuėjom pas žydėlį išsigerti „drogo“. Gėrėme nedaug. Išsigėrus, geroka bonkute įsidėjau į kišenę namo parsivežti.

Sugrįžęs prie rogių, radau Oną jau belaukiant, ir susėdė į roges, leidomės namo.

Jau iš miesto išvažiuojus, Ona suuodė „drogą“ ir sako:

— Tu, nevidone, jau esi gėręs!

— Truputį gėriau... Jei nori ir tau duosiu.

Ir nieko nelaukęs, išsitraukiau buteliuką iš kišenės ir savo žmonelei pasakė „sveika“, užsiverčiau gerti. Rogės tuo tarpu kryptelėjo ir man į burną įvarėjo tiek, kad net akys aptemo. Akims prašvitus, pasijutau nežinau, kur esąs su savo arkliais ir pačia. Bet staiga matau — visas pragaras priešais mane. Smalos katilai tik verda, kunkuliuoja. Velniai — vieni ugnį kuria, kiti smalų maisto, dar kiti begioja, šukauja. O pats vyriausias velnias moja į mane ranka ir sako: „Ei, Jonai, eik šen — busi mano kumas!“

Išsokau iš rogių ir palikęs arklus su pačia, einu pas velnią į kumus. Ona įsikirto man

į rankovę, neleidžia. Bet aš stumiau ją taip, kad net į sniegą įlindo, ir sušukau: „Šalin, boba! Ana, velnias mane į kumus prašo.“

Ir kas žin, kaip viskas butų nutikę, jei ne žmonės, kurie taip gi iš miesto važiuo ir sustoję, sugriebė mane, priėjo prie rogių ir namo parvežė.

Važiuojant namo, pragaras su velniais vis dar rodėsi. O vyresnysis velnias vis dar į kumus kvietė. Tik kai šiek-tiek prasiblaiviau ir mane į stūbą įvedė, tai tik tuomet pragaras su velniais man iš akių išnyko.

Išsiblaivęs, pamaciau, kad mano žmona verkia. Ji, mat, manė, kad aš iš proto išėjau. Tai gi nuo to laiko ir žinau, kad velniai su pragaru „yra“ — žinoma, tik tuomet kai gerokai išsigėri... — užbaigė mano tėvelis.

Mes visi kvatojomės.

Pranutė Kazlauskaitė.

AUGO SODE KLEVELIS.

(Liaudies Daina)

Augo sode klevelis,
Augo sode žaliasis;
Po to klevo kleutėlio
Guli jaunus bernelis.

Putė vėjas iš rytų,
Putė vėjas vakarų;
Pusk, vėjai, pamažėli,
Nepabudink bernelio.

Ir paputė vėjalis,
Pajudino klevelį;
Pajudino klevo šaką,
Pabudino bernelį.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

NEW HAVEN, CONN.

Iš SLA. 4-to apskr. čio jaunuolių suvažiavimo.

Pirmas ir paskiausias SLA. 4-to apskr. čio jaunuolių suvažiavimas čia įvyko vasario 22 d. Suvažiavimą sušaukė gerai žinomas 4-to apskr. čio jaunuolių organizatorius ir SLA. Pildomosios Tarybos narys, išdė globėjas, p. J. Januškevičius, Jr. Ir nors suvažiavimas sušauktas gana paskubai, bet delegatų, kurie tu-
tėjo kuopų liudymus-mandatus atvyko 36. Buvo puštinai svečių ir interesotų, kurie mandatus neturėjo; atvyko taip gi keletas ir senųjų SLA. darbuotojų.

Čia aš noriu priminti tą faktą, kad jaunuoliai senuosius veikėjus bei veikėjas nustebino savo pakilusiu upu ir energija dirbti SLA. ir lietuvių labui. Nors aplinkybės, kuriose suvažiavimas laikytas, buvo nevisai prielankios, bet tai jaunimo upo ne kiek nesumažino. Upa žymiai jaunystės ir noro dirbti veržimasis reikšėsi pas Bridgeporto jaunuolius, 320 kp. atstovus. Sakau, aplinkybės buvo nepergeros. Sve-tainė buvo neperšilta; minkštų kedžių čia ne-sirado, jaunimas čia nerado to patogumo, ku-
rių galėjo tikėtis. Vienok tą viską nugalėjo faktas, kad jie pirmu kartu savo jaunystės die-
nose čia suvažiavo aptarti svirus ir savos orga-
nizacijos reikalus, kad jie čia atvyko, turėda-
mi ką tokio svarbaus atlikti kaip pasitūriniai, kad jie jaučiasi atsakingi ir kad jie yra pa-
siekę tą amžį, kuris reikalauja iš jų dirbtelti
į drauginę ateitį, kurioje gludi tolimesni gy-
venimo reikalai, su kuriais, noroms-nenoroms,
mes visi kartu turime susidurti. Tai organi-
zatyvis ir drauginis gyvenimo punktas, be ku-
rio civilizuotas pasaulis negali apsieiti. Tuo
supratimu ir tuo tikslu SLA. 4-to apskr. čio
jaunuoliai čia ir suvažiavo, tai yra kad koda-
giausia susipažinti su drauginio bei organiza-
tyvio gyvenimo reikalais.

Čia turiu priminti ir šį faktą, kad šiame suvažiavime dalyvavę jaunuoliai daug laiko su-
gausino belaukdami savo brolių jaunuolių iš
tirtai lietuvišais apgyventų kolonijų, kaip Wa-
terburio, kur randasi 16,000 lietuvių ir gana
pagarsėjusi SLA. II kuopa, kuri turi 400 na-
rių ir apie 40 čia gimusio pilnametčio jaunimo,
bet šiame pirmutiniam SLA. 4-to apskr. čio
jaunuolių suvažiavime waterburiečių nesulauk-
ta.

Baigdamas šį savo rašinėlį, turiu pasakyti,
kad patį suvažiavimo branduolį aš nejudinu; tai
palieku atlikti patiems jaunuoliams, nes aš
žinau, kad ten buvo gana gabių rašėjų ir jie
savo reikalus patys aprašys. Vienok aš norė-
čiau pareikšti „Jaunimo Kelių“ skaitytojams,
kad visi sektų SLA. 4-to apskr. čio jaunuolių

darbuotės žinutes, kurios, aš jums pilnai už-
tikrinu, bus vertos skaitymo del visų—jaunų ir
senų.

A. J. Viznis.

WORCESTER, MASS.

Kadetui Pagerbti Vakariene.

Grudžio 28 d. SLA. 358 kp. rengė vaka-
rienę pagerbui Viktoro Verkausko (Maston),
studento-kadeto iš Militarės West Point Aka-
demijos.

Vakariene rengta Lietuvių Piliiečių Klubu
svetainėje. Petras Dėdynas buvo sotmasteriu
ir įteikė gerb. garbės svečiui Verkauskiui dova-
ną — pašėlį ir fontaninę plunksną.

Tinkamas prakalbėles pasakė SLA. 318 kp.
nariai: J. Dvareckas, V. Jankauskas ir SLA.
358 kp. narys P. Jurgelionis. Muzikalį ir dai-
nių programą išlaidė T. Svenes, p-lės seserys
Jasaitytės ir F. Šimkus.

Vakariene buvo smagus ir teikė daug mal-
numų. Ypač mes smagiai jautėmės, kad galime
pagerbti bene pirmą lietuvių, mūsų kuopos narį,
kadėtą p. Verkauską.

T. S.

Nuo Red. — Panašius dalykėlius redakci-
jon reikia tuoj po nuotikio prisiųsti. Ši žinu-
tė yra smagi, bet labai pavėlavusi ir, dainai,
nustojusi savo vertės. Ateity malonėkite taip
nesusivėluoti.

IVAIRUMĖLIAI.

Žvaigždžių Karštis.

Mūsų Saulė, palyginus su kitomis žvaigž-
dėmis, yra pasenusi ir šalta. Saulės paviršius
karštis siekia tik 6,000 laipsnių karščio, tuo
tarpu kai daugumas kitų žvaigždžių tempera-
tura yra didesnė už 10,000 laipsnių. Bet žvaigž-
džių viduriuose karštis yra daug žymesnis.
Mokslininkų apskaitymu, karštis žvaigždžių
vidury siekia lig 40 milijonų laipsnių. Žmogaus
protas negali tokio didelio karščio įsivaizduo-
ti.

Moteryų Batalionai Lenkijoje.

Vieno anglų laikraščio Varšavos korespon-
dentas praneša, kad Lenkijoje kilęs sumanymas
įvesti karo tarnybą ir moterims. Visos moter-
ys, sukačiusios 18 metų amžiaus, turėtų atlikti
karo tarnybą specialiose moterų karo dalyse.

Lekiantis Žmogus.

Vienos miesto, Austrijoje, tulas mechanikas
Antanas Luts išradęs mašiną su dviem nedide-
liais sparnais. Tą mašiną galima pritaistyti prie
žmogaus kūno ir su jos pagalba skristi. Jei-
gu šią mašiną pavyks patobulinti — padaryti
lengvesnė ir pigesnė, tai beveik kiekvienas žmo-
gus galės ją įsigyti ir skraidyti padangėmis,
kaip paukštis.

Kai Kurį Gyvulių Amžius.

Nesenai kai kurie mokslininkai patyrė,
kiek metų gali išgyventi vabzdžiai ir kai kurie
kiti gyvuliai. Pasirodo, kad skruzdės gyvena iki
15 metų, kai kurie vabalai — iki 10 metų, vė-
žiai — iki 30 metų, kraunėnės dielės — 20 m.
sliekai 10 metų, straišės — nuo 10 iki 30 me-
tų.

AUKSO GRUDELIAI.

Už blogą mokėk geru. — Talmudas.

Niekad nesugrąžinsi praėjusio laiko, nie-
kad nepataisyai padaryto blogo. — John Rus-
kin.

Kam žmonės tiki, to, paprastai, neapkenčia.

Dideli rėksniai yra maži galvotojai.

Geriau savas pareigas atlikti dabar, negu
vėliau dėl jų neatlikimo rupintis.

PRIEŽODŽIAI.

Iš mažos kibirkštės didis gaisras kyla.
Iš mažų išėik nevalges — ir kitur negausi.
Iš ožio nei pieno, nei vilnos.
Išėik nemylinas, ateik belaukiamas, tai ge-
ras svečias busi.

Į balą puolęs, sausas nekelsi.

JUOKAI

1900—1931 Metuose.

1900 metais motina sakydavo:

— Baisu ir pamanyt — mano duktė ciga-
retus ruko.

Bet 1931 m. sako:

— Štai, dukrele, pabandyk šios naujos iš-
dirbystės cigaretę...

Ką Tai Reikšia?

— Aš manau, kad ta mergina, kuri ten sė-
di, ir mane ne pažūrėti nenori.

— Kodėl?

— Kai aš į ją pažvelgiu, tai ji viena akia
visai užsimerkia.

FATUM

Parašė LIUDA ADOMAVIČIUTĖ

(Užbaiga)

Autobusų stotin išniokščia vis nauji auto-
busai. Irpiliojo Alytaus, Mariampolės ir Kai-
šiadorių. Keleiviai išlipa nenoromis.

Lynoja... Vos tik kuris autobusas įvažiuo-
ja stoties kieman, prie jo pribėga sudrįskęs,
tamsiu veidu berniukas ir, jei kuris keleivis tu-
ri čemodaną ar kokių ryšulių, nužemintai pasisiu-
lo:

— Gal panėšėti?...

Keleivis abejojančiai apžiūri jo liesą, ro-
dos, nuo vėjo linkstančią ffigurėlę, kabančius
nuo pusiau nuogų pečių skarmalus, trumpas
kelinaites iš kelių didelių lopų ir, matyt, persi-
gandęs perspektyvos — eiti su juo kartu per
miestą — suskumba:

— Ne, nereik!... Man netoli.

Išsitempa išblyškęs berniuko veidas. Ir
vėl stovi jis susikuprinęs, lietaus badomas, ir
vėl sekancio autobuso laukia jo liudnos akys.

Išlipusi panelė vos paveldą čemodaną. Žval-
gos neško. Į ją žiūri maldaujančios pribėgusio
berniuko akys.

— Nuneši man čemodaną, vaikeli?...

— O taip!... Kur tik norit!... — nušvitusiu
veidu sušuko jis.

Panelė nusišypsojo:

— Į žalią kalną.

Stasys laimingas. Jis griebia čemodaną ir
nejaucia, kad jis kaimišky kumpų, surių pri-
krautas... Jis jam lengvas, kaip plunksnelė.

— Nesukubėk, taip vaikeli, matai, negaliu
suspėti...

Jis eina pamažiau. Panelė eidama paskui
su širdgėla žiūri į jo sudrįskusius rubus.

— Ar turi tėvus?... — paklausė.

— Mamytė mirė... Turiu tik tėvą...

— O jis turi darbo?...

— Dirbo fabrike, bet del silpnos sveikatos
paluosavo. Jis turi šird'ės ligą. Dabar šiek-
tiek uždirba nešiodamas krovinius prieplaukoje.

Bet tiek maža, kad dažnai tenka badauti. Mu-
sy trys vaikai... Aš vyriausias. Sesutės visai
mažutėlės... Aš irgi taip maža uždirbu... Neši-
kų daug ir keleiviai daugiausia patys neša savo
bagažą.

— Ar tavo sesutės mokosi?...

Berniukas liudnai nusišypsojo.

— Mokėsi... Dabar nevaikščioja mokyklon,

nes neturi suknelių. Senos suplyšo, o naujomis
neuždirbame.

Panelė susirupinus klausė. Priėjusi prie
savo buto pasakė:

— Turiu pažįstamų Moterų Globos Komiteto
valdyboj. Gal man pavyks įsistengti, kad
jus visus tris primtų prieglaudun... O ten busi-
te apmęti, pavalgę ir beto už kelių metų iš-
moksitės kokio nors amato. Pakalbėsiu tuo rei-
kalu su tavo tėveliu. Man reikalingas jo suti-
kimas. Kur gyvenate?...

— Lukšio 18, kieme... — netikėdamas sa-
vo laime vos ištarė Stasys.

— O čia tau už atnešimą... Daugiau dabar
neturiu, — nusišypsojo panelė įbėrusi į jo del-
ną visą redikiulio įtalpą. — Ryt, arba poryt apie
6 val. popiet užėisiu pas jus... Sudie.

Augstų gonkų durys užsidarė, o Stasys
vis stovėjo išsižiojęs, žiūrėdamas į blizgančius
ant delno litus. Buvo jų keturi ir dar smulkių
60 centų.

— Kokia laimė!... Kokia laimė... — šnabž-
dėjo bėgdamas laiptais nuo kalno į Ukmergės
plentą.

Pilka diena išrodė jam rausvais refleksais
patraukta, šypsanti, maloni... Ir jis juokėsi į
pilką lietu, kuris vis badė jo išblyskusį veidą:

— E šelmi, galėtum jau nustoti...

Ukmergės plentas. Stasys taip skuba ku-
greičiausia pasidalinti su namiškiais savo laime.
Savo didele laime!...

Šniokščia pravažiuodamas automobilis. Su-
gniauzęs rankoj uždirbtus pinigų Stasys bėga
skersai gatvę. Staiga — paslydo ir... pargriu-
vo augstelninkas... Subangavo akyse... Stengėsi
atsikelti... Dar girdėjo garsų (ilgą), spiegiantį
signalą... Daugiau nieko...

...Jį sutriuškino, suraitė automobilio ratai.

Į purviną Senamiesčio kiemą užsuko keista
procesija. Du, policijos lydimi, sanitarai atsar-
giai nešė ant pečių neštuvus, kuriuose balta
drobe buvo uždengta kaž-kas pailga.

Suterėnės aprukusiame langely — suvar-
gęs, nujautimo kankinamas veidas.
Sugirgždėjo durys.

— Tamsta — Ignas Balčiūnas?...

— Ta-ai... Aš...

— Su Tamstos sunumi atsitiko nelaimė...

Ji... suvažinėjo automobilis — susijaudinęs pra-
nešė policininkas.

Sudrebėjo įdubusi žmogaus krutinė. Ne-
žmoniškas, baisus išsiveržė šauksmas.

— Mano... sunų... suva-ži-nė-jo!...

Akimirką tylėjo, lyg netikėdamas savo ne-
laime — ir tuoj, lyg supratęs visą jos baisumą
suriko:

— Duokite man jį!... Parodykite!...

Sanitarai pastatė neštuvus. Žmogus sukri-
to ant kelių. Atsargiai, kančia iškraipytu vei-
du, atidengė drobę... ir... atsilosė pasibaisėjęs...

Neštuvuose gulėjo sutriuškintų kaulų ir mėsos
kruva, krauju aptekusi. Nuplėsta nuo kūno
garbanota galva gulėjo atskirai, ant šono...

Vaškiniame veidely sustingusi šypsena —
akys kaž kokio didelio džiaugsmo išplėtos, ku-
rio staigi mirtis negalėjo nutrinti. Blakstieno-
se kabojo ašarų ir lietaus lašeliai.

— Mano sunus!... Mano sunus... — tyliai,
trukstančiu balsu šnabždėjo tėvas, palenkęs prie
lavono viena akimirka pražiusią galvą...

Sugniauztame, kruvinau kumštely kažkas
sužibėjo. Klupantis prie neštuvų senis atsar-
giai atgniauzė sustingusią rankutę. Iškrito keli
blizganti naujutėliai litai ir nuriedėjo drėgnomis
grindimis, giliai skambėdami. Nuriedėjo
skambėdamas Stasio uždirbtos monetos, tiek
džiaugsmo, tiek laimės jam suteikusios — o da-
bar nereikalingos...

Tik dabar garsiai suklyko mažos Stasio se-
sutės, tik dabar suprato kažką baisaus atsitikus.
Verkė, viena prie kitos prisiglaudusios, bijo-
damos prieiti arčiau. Jų verkimo negirdėjo
pražilęs, susikuprinęs, suknubęs po sunkia ne-
laimės našta žmogus. Jo išplėtose akyse už-
gėso paskutinė vilties kibirkstėlė.

Liko — kančios ir skausmo bedugnė...

Manotoniškai čiurlena lietaus ašaros... Liud-
nos, pilkos, kaip vargdienio veidas.

Ir diena pilka... Lyja... Vienodais, mažais
lašeliais. Pro milžinišką dangaus sietuvą dan-
gus amulkiu lietučių čiaudi...

JAUNATVĖ MANO APVALI.

Svyruok berželi,
Baltas beržė.
Svyruok kas diena
Kiek gali.
Dalia manoji
Kaip ir tavo,
Jaunatvė mano
Apvali!...

Jaunatvė mano —
Baltas žirgas,
Aukštinėm pasagom,
Gražu.
Nors metal, metal
Skrėd' į tolį,
Bet man jie skrenda
Pamažu...

Pamažu,
Vos juda, kruta,
Ir tau ir man:
Jį dvi dalis:
Vienam dar senti
Šimtą metų,
Antram jaunatvė
Apvali!...

Klemensas Dulčė.

PRAKEKTAS TU.

Aš pinsiu kelionei vasaros žiedus,
Tu rudens šypsenas, krumus žalius.
Lėksim abu į nepažįstamą kraštą,
Kur supoklė meilės paruošta mums bus.

Čia tavo nameli vietos neberasiu,
Devyni vėsuliai sudraskys gimtinę.
Pusynai uždegs šypsančius langus,
O buk prakeistas tu, žiemos pusnyne!

Alf. Dargis.

GYVENIMUI.

O, gyvenime!
Tu man žadėjai
Džiaugsmo, laimės...
Bet kodėl neištesėjai,
Nes beliko
Vien nelaimės?!...
O, gyvenime!
Daug man žadėjai,
Bet kodėl dabar
Slenka d'ienos niūros, juodos
Be paguodos —
Pavydėjai!?!...

L. Grigaitis.

S. L. A. Reikalai

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

MASS. VALSTIJOS SLA. KUOPOMS PRANESIMAS.

SLA. visos kuopos ir kuopų delegatai esat širdingai prašomi pradėti rengtis į Mass. valstijos SLA. apskričio suvažiavimą.

Suvažiavimas įvyks sekmdieny, kovo 22 dieną, 1931 m., 10:30 val. ryte, Sandariečių Svetainė, 327 E Street, So. Boston, Mass. Esat visi prašomi pribūti laiku, kad nereikėtų vieniams kitų laukti ir laiko bereikalo eikvoti.

Apskričio Organizavimo Komisija:

Jonas Kasmauskas, Boston;
Juozas Krasinskas, Worcester;
V. B. Ambrazaitis, Dorchester;
Antanas T. Jasaitis, Worcester;
Jonas Meduse, Brockton.

IMKIME PAMOKĄ IŠ KLAIŲ.

Mes, kaip žmonės, darome įvairias klaidas ir iš klaidų dažnai imame reikalingą sau pritarimą, bei pamoką. Klaidų mes padarome įvairių ir gana daug; ir nė vienas nesam nuo klaidų liuosas. Vienok tuli darome klaidas su tam tikromis išvadamis ir į padarytas klaidas nekreipiame jokios dėmesio. Kiti gi imam sau pamoką iš kiekvienos padarytos klaidos. Norint sėsti, bet teisinga patarė sako: „Kas nieko neveikia, to niekas nepelkia“. Tuli iš mūs augščiau minėta patarė kiek klaidum pasiteisinti, bet ne visi — nevisi galima paliosuoti nuo atsakomybės už padarytas klaidas vien del to, kad jie ką tokio veikė, dirbo del visuomenės, kuomet tam tikrais išskrovimais padarė klaidą. Kiekviena padaryta klaida, kuri liečia didesnę grupę visuomenės narių, yra dedama ant tam tikros visuomeninės svarstyklės ir tuomet ta visuomenė, bei taip sakant viešojo opinija, pastoja vienatiniu teisėju ir teisia kaltinimą, bei jo klaidas sulig surinktu faktų ir dažnai teisia be pasigailėjimo, jei kaltinimas yra didelis, sužiniau darytomis klaidomis pasižymėjęs.

Klaidos liečiančios pavienes ypatas, bei mažas žmonių grupes, dažnai būna greitai užmirštos neimant iš jų jokios pamokos. Vienok gana tankiai tokie smulkūs klaidadariai ilgai nei pasiekia ir didesnes grupes, draugijas, bei didžiules organizacijas, pavyzdžiui kaip ir mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kuriame randasi įvairių ir gana skirtingų įsitikinimų bei minčių organizacijos narių. Čia kiekviena padaryta klaida įgauna didesnę reikšmę ir daugiau atjaučiama, nes palyti skaitlingos organizacijos reikalas.

Įvairios klaidos turi savyr įvairias ypatybes, vienok aš čion prisiminsiu tik apie finansines klaidas, kurios mūsų gyvenime yra svarbiausios.

Dolerinės klaidos ir jų ypatumai remiasi daugiausia žuomi, kiek toje klaidoje yra įmaišyta dolerių. Pačioje prasmėje dolerinės klaidos daugiausia prasideda su perdėliu užsitikėjimu, baigiasi nuostoliais ir tuomet užsitikėjimą išardo ir pamatų neatsižvelgiant į tai, kaip tvirti toki užsitikėjimo pamatai buvo. Viskas žūsta ir to vieton pasirodo draugijinė skriauda, kerštas, bei panieka ir didžiausias vienu kitais neužsitikėjimas, kuris neša draugijai skaudžius nuostolius.

Užsitikėjimas galima sakyti yra dalis mūsų civilizacijos. Čia glūdi kiekvieno mūsų žmogiskumas, paremtas draugijnia bei brolybės principu, kuris

riša visus civilizuosus žmones vienon didelėn šeimon. Tveria draugijas brolybės bei fraterizmo pamatu paremtas. Jeigu pas žmones neliktų užsitikėjimo vieni kitais, tai kas gi tuomet būtų? Žmogus, kuris turėtų draugijinį užsitikėjimą yra sumnyges, tai kuomi tuomet tokis žmogus belieka ir kokią vertę tokis žmogus turi draugijoje?

Tokių žmonių, kurie vienokiu bei kitokiu būdu draugijinį užsitikėjimą yra pradžė, turime ir mūsų seniausioje ir didžiausioje lietuvių fraterizmo organizacijoje Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Tokie žmonės įsigavo į šią brolišką šeimyną tikslu ir savotiškais išskrovimais pasipelninti, pasinaudojant SLA. narių dideliu užsitikėjimu organizacijos nariais. Tokiu būdu jie gavo progą savo nešvarų tikslą atskleisti, pridarydami Susivienijimui materialiu nuostolių, apgavystės būdu išgavo iš izdo tukstančius mūsų visuotų dolerių ir kartu suardė mūsų tarpe užsitikėjimą, bei solidariškumą, sukėlė tarpe narių neapykantą, gindus, bei užsipuldinėjimus vieni ant kitų.

Be abejonės skaitytojas supras, kad aš čia kalbu vien tik apie Waterburio Devenio-Ažurnario paskolą, už kurią mes didžiulioje kaltiname Pild. Tarybą. Bet čia turiu pasakyti ir šį faktą, kad su SLA. 4-to apskričio izdu irgi nekaita atsitiko, tik ta laimė, kad nesulyginamai mažesnės sumoje. Vienok tuli mūsų 4-to apskričio senieji SLA. veikėjai meta Devenio-Ažurnario paskolos kaltę vien tik Pild. Tarybai už neatsargų paskolų dalinimą. Čia aš neturiu minty kaltinti, bei teisinti SLA. Pild. Tarybą, nes aš neesau tos valdybos nariu ir grynų faktų šiame klausime man trūksta. Apie šį reikalą aš tiek žinau, kiek gali žinoti kiekvienas SLA. protaujantis narys. Vienok man tapus 4-to apskričio valdybos nariu ir 4-to apskričio reikalus gerai išanalizavus ir ištyrus priežastis 4-to apskričio izdo žlugimą, čia galiu drausiai pareikšti teliems 4-to apskričio veikėjams, kad nemėtykit akmenimis į kitus, kuomet patys gyvenate stikliniam namui.

SLA. 4-to apskričio izdo tvarkymas buvo taip nesamoningas, kad čion sunku būtų viską nuodugnai išaiškinti. Kaip tas viskas galėjo atsitikti, galima statyt sau klausimą, ir kurį atsakymą gausime, kad pas mus visus buvo ir yra perdidelis užsitikėjimas ir per prastas budas tokios didžiulės organizacijos, kaip SLA., reikalių tvarkyme.

Užsitikėjimas mūsų drauginiame gyvenime lošia neapsakomai svarbią rolę ir mes užsitikėjimo principo, kaip žmoginės, negalime išsižadėti. Jeigu mes netektumėm užsitikėjimo, tuomet mūsų visas draugijinis tvarkymas suirtų į dulkes ir mes taptumėm puslankiniais. Neteikę visiškai užsitikėjimo kitais, baidytumės ir savo šešėlio. Užsitikėdami vienas kitą pagerbiam vienas kitą, tvartarpinės pašėlos bei brolybės didžiules organizacijas, kurios neriša tukstančius mūsų į vieną didelę fraterizmo šeimyną.

Mes lietuviai esam taip mažą tautą, vienok ačiū mūsų viens kito pasitikėjimu, mes turime šandie kuomi pasigirti ir kartu prieš kitų tautų žmones pasididžiuoti, kad ir mes turime didžiulę tautinę, brolybės, užsitikėjimo, bei fraterizmo principu paremtą organizaciją, kaip Susivienijimą Lietuvių Ameri-

koje. Mes Amerikos lietuviai turime teisę pasididžiuoti, kad gyvendami šioje laisvoje šaly nesnaudėm, bet dirbom ir dirbam organizatyvi, bei kultūrinį darbą. Mes galime skaiyti tukstančiais lietuvių pašėpinėse draugijose Amerikoje, kurių narių skaičius siekia keliasdešimt tukstančių, jų turiai sudaro milijonines sumas. Tas viskas yra mūsų visų praeities trisro perla. Ir šitą viską pasiekėm vien delto, kad bendrai dirbome vieni kitais užsitikėdami.

Tačiau dabar matome, kad neribotas vieni kitais užsitikėjimas, ypatingai finansiniuose reikaluose, ne visuomet yra sveikas dalykas. Tas paskatina pikty tikslų žmones prigvanizacijos tikslams išnaudoti tą neribotą pasitikėjimą ir tuo būdu pasidaro organizacijai nuostoliai. Tad pasimokindami iš tokių klaidų, stengkimės padarytus organizacijai nuostolius atpildyti iš galimų ir teisėtų šaltinių ir eikime dirbti konstruktivių organizacijos darbų.

SLA. dar auga ir bujoja: naujos kuopos tveriasi ir senosios kuopos didėja, narių skaičius auga, turtas didėja. Čia gimes jaunimas pradeda tvirti savasias jaunuolių kuopas. Susivienijimas įgauna naujų spēkų, turi desėtkus tukstančių narių, jo izdas skubiai auga ir po metų, kitų sulauksim du milijonu turto, tik čia reikia kiek padirbėti.

Susivienijimas yra garbinga Amerikos lietuvių organizacija ir į ją prigulėti yra netik pareiga kiekvieno brolio bei sesutės, bet kartu ir garbė. SLA., kaip didžiulė organizacija, padaro ir tam tikras klaidas ir jas turi laiks nuo laiko pergyventi. Mes gi, kaip tos organizacijos nariai, privalome imti iš tų klaidų sau pamoką. Iš klaidų mes įgauname mūsų gyvenime reikalingus pritarimus tolesniam ir geresniam tvarkymuisi.

Susivienijimas kaip džiulė organizacija turi ir tam tikrus įstatymus, kurie teikia nariams tam tikras privilegijas ir kartu uždeda nariams pareigas. Šiais įstatymais mes visi turime skaiitytis, nors tie įstatymai nevisuomet yra toki, kokius mes norėtumėm turėti. Bet įstatymai turi sutikti su atskirų valstijų įstatymais ir mes su jais noroms nenoroms turime skaiitytis.

Susivienijimas turi ir savas vidujiniam valdymuisi taisyklingas, kuriomis nevisi ir nevisuomet esame patenkinti. Mat kaip individualiai mes atskirai protaujam ir drauginius reikalus kiekvienas kitaip rišame, bei suprantam ir tame nėra nieko nuostabaus. Susivienijimas yra principu paremtas savitarpinės pašėlos, brolybės, labdarės, fraterizmo ir vienas kitu užsitikėjimo dėsniais. Ir tie SLA. nariai, kurie nesutinka su tais vidujinės tvarkos dėsniais, minėtinai mūsų broliai, komunistai, turėtų apieisti Susivienijimą garbingai, bei jokio atkeršijimo, bei kėsinosi į jį užgrobti ar sunaikyti.

O tie, kurie, pasinaudodami Susivienijimo narių broliškumu užsitikėjimu, nusikraudė Susivienijimą vienokiu ar kitokiu būdu materialiai, trumpeje ateityje bus jiems pravertos durys ir bus paprašyti tie poneliai išeiti laukan, kaip nešvaraus tipo draugijos išmatos. Ir be jų SLA. dar geriau bujos.

Imkime pamoką iš klaidų.

A. J. Viznis.

LAIMEKITE KELIONĖ
LIETUVON IR ATGAL.
Dalyvaukite SLA. Konkurse.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

WORCESTER, MASS.

IŠ SLA. 57 Kp. Susirinkimo.

Vasario 8 d., L. U. Kliubo name, įvyko SLA. 57 kp. mėnesinis susirinkimas; narių atsilankė gana daug. Seniau, kaip valdė kuopą bolševikai, tai visai mažai narių į susirinkimus atsilankydavo.

Atidarius pirmininkui A. Bernotai susirinkimą, peršauktas valdybos nariai. Šitiems nariams nekuriu valdybos nariai pasikeitė. Po to perskaityti protokolai ir vienbalsiai priimti. Ligonų neperdaugiausai dabar randasi.

Visi komisijų raportai priimti, tik labai nariai susiinteresuavę 57 kp. turtu, kad kuogreidičiausiai atėmus iš buvusios valdybos, kuri nuėjo pas bolševikus su mūsų turtu. Dabar noriu perspėti SLA. 57 kp. narius, kurių dar daugelis moka mėnesines duokles ir tiki bolševikų melams. Aš sakau tiems nariams, kurie moka savo duokles J. K. Šalavėjui, žinokite, kad susirgus negausite pašėlos iš SLA. ir nesikreipkite į SLA. 57 kp. pašėlos gavimui.

Kp. Korespondentas.

SOUTH MILWAUKEE, WIS.

Dvejopos Sukatuvų Minėtuvs.

SLA. 133 kuopa suruošė nepaprastą vakarėlį vasario 14 d., p. Šilenskių palociuje. Tame vakarėly teko ir man dalyvauti. Čionai turiu pareikšti, jog So. Milwaukee lietuvių ne tik ką tarpe savęs draugiškai sugyvena, bet yra simpatingi ir atvykusius svečius širdingai vaišina. Turi didžiulės organizacijos SLA. 133 kuopa, kurioj visi sutelpta ir del visų užtenka veikime vietos ir darbo.

To vakaro tikslas buvo paminėti 12-kos metų nuo suorganizavimo 133 kp. 1919 m. pasidarbavimu vietinių lietuvių su pagalba Milwaukee 177 kuopos liko sudaryta ši 133 kp., kuri per tuos savo gyvavimo dvyliką metų daug yra nuveikusi. Suruošė įvairių įvairių vakarų ir piknikų. Aukta nuo Lietuvos krašto reikalams. Garbė šios kuopos nariams už jų toki nenuilstantį veikimą. Kiek man žinoma, kuopoj dar buvusi šie geros valios lietuviai: B. Pukis, Pr. Jurkus, J. Šilenskas, broliai Urlikai ir keletas kitų. Prie kuopos miltėtuvių drauge minėta Lietuvos Nepriklausomybės 13 metų sukaktuvės.

Susirinkusiems svečiams teikta vakarienė, šokiai ir įvairūs užsiėmimai. Laikė vakarienės kalbėjo 133 kp. pirm. p. Pranas Jurkus, J. Mitka ir man davė progą kalbėti; p. Palakoniene vedant sudainuota keletas liudies dainelių. Valgių ir gėrimų užteko pilnai del visų, tai tikras pokilis. Po vakarienės tęsėsi šokiai iki vėlumi. Griežliu tarnavo jaunuolis p. D. Targauskis; p. Šilenskiui veltui davė namus ir p. Šilenskiene, p-lės Šilenskiutės ir p. Palakoniene pagamino karališką vakarienę, kuria visi liko patenkinti ir ačiavo gspadinėms. Tvarkėdžiu šio vakaro buvo p. B. Pukis. Širdingai ištariu ačiū už vaišes 133 kuopai ir p. Šilenskiui už parvežimą mane į namus.

Turiu vilti, jog So. Milwaukee lietuvių įsteigs jaunuolių skyrių. Velinu šiai 133 kuopai taip gyvai veikti ir laikyti tą pačią liniją, kaip iki šiol. Tegyvuoja 133 kuopa ilgiasius metus! Geriausios sveikatos, laimės ir viso labo šios 133 kuopos visiems nariams ir veikėjams, kurie dirba ir dirbdami nepailsta. Tikiu, kad pasiliks su neissemama energija darbuotis ir ant toliaus.

M. Kasparaitis.

SAN FRANCISCO, CAL.

SLA. 106 Kp. Vakarelis.

Vasario 14 d. SLA. 106 kuopa turėjo parengus vakarėlį del savo narių, jų draugų ir pažįstamų, viso buvo susirinkę apie 50 ypatų. Visi linksminosi kuogražiausia prie pilno stalo; ponis Šilkaitienė pagamino gerų užkandžių, o komitetas pristatė gerų gėrimų net trijų rūšių. Ant kiek man teko patėmyti, visi buvo pilnai užsiginėdę.

Taipgi buvo leista grindinė lempa išlaimėjimui. Anot patarlės: „Ką Dievas myli, tam ir duoda“ — ponis Šilkaitienė laimėjo lempą.

Šio vakaro muzikantai buvo iš pačios kuopos narių tarpo: panelė Šilkaitė paskambino pianu, Leo Baker griežė smuiku, Pranas Auskelis armonika. Girdejam, kad čia randasi apšėiai muzikališko talento. Rasėskas yra buvęs kariuomenės muzikantu, bet su savo talentu nepasirodo. Manau kad čia yra gero proga suverti lietuvių orkestras. Pasidarbukime! Prašau man pranešti žemiau paduotu antrašu kas kokį instrumentą moka groti. Užtikrinu, kad nesigailėsite.

Dar nėra šeši mėnesiai nuo 106 kuopos persiorganizavimo, o jau kuopa ant tiek tvirta, kad gali pasirodyti su savo nuveiktais darbais ir pastoviu kuopos augimu. Kuopos organizatorius p. J. J. Adomaitis man pranešė, kad ateinančiam kuopos susirinkime yra pasidėję prisirašyti šeši nauji nariai. Sprendžiant sulig didu. San Francisco lietuvių kolonijos, tai yra gana didelis skaičius ant syk gauti tiek narių. Bravo! Juo greičiau prisirašysite į SLA., tuo patiems bus geriau ir smagiau su mumis iš vieno darbuotis.

John Baker,
101 Broad St.,
San Francisco, Cal.

KENOSHA, WIS.

Žinutės Iš Dailės Ratelio.

SLA. 212 kp. Dailės Ratelis surengė draugišką vakarėlį del savo narių ir rėmėjų vasario 17 d., German American svet. Prisirinko daug svečių, o ypatingai jaunimo. Buvo lošimai „Bonco“, užkandžiai ir šokiai prie A. Puros ir P. Stankaus muzikos. Buvo labai gražus pasilinksminimo vakarėlis, tai tikrai buvo užgavėnių vakaras. Sekantis Dailės Ratelio rengimas, tai bus perstatymas komiškos operetės „Beprotnamis“, balandžio 19 d., šv. Petro parapijos svetainėje. Kaip yra žinoma, Dailės Ratelio chorą moka p. K. Steponavičia iš Chicago.

Dailės Ratelio dainininkė ir sekretorė p-lė Adolfin Rada- vičiūtė apsidėdė su S. Grimaliu, iš Racine, Wis. Linkiu jaunavedžiams laimingo gyvenimo.

J. Kasputis.

SOUTH BOSTON, MASS.

IŠ SLA. 43 Kp. Darbuotės.

SLA. 43 kuopos susirinkimas įvyko vasario 11 d., Lietuvių Ukėsų svetainėje, 7:30 val. vakare. Susirinkiman atsilankė geras skaičius narių, nors ir nieko naujo nebuvo. Tad reikia pastebėti, kad SLA. 43 kuopos nariai pradeda daugiau įdomauti savos organizacijos reikalais, kas yra pagirtina.

Negalima praleisti nepaminėjus, kad šiame laike mūsų kuopoj pasirodė daugias nei paprastai ligonij, nors ir nėra pavojingai sergančių. Apsvarčius reikalus ligonijų, tapo priemtas vienas narys iš 139 kuopos iš Chicago, Ill.

Apskričio tvėrimo reikaltose raportą išdavė pirmininkas J. Kasmauskas. Iš raportu pasisirodė, kad apskritys Mass. valstijoj bus tofjaus sutvertas, nes darbas jau yra pradėtas.

O jei jau yra pradėtas darbas, tai turi buti ir nuveiktas kuogeriausia. Kad apskritys yra reikalingas mūsų apylinkė, tai niekas to negali užginčyti.

SLA. 43 kuopos didžiuma narių yra užganėdinti dabartine tvarka kaip pačioj organizacijoje, taip ir viduriniais reikalais kuopoje, ką liudija visų narių rimtas užsilaikymas susirinkimuose. Tik apgailėtinas dalykas, kad kuopos organizatoriai dar neparodė d'elio darbštumo, nors jau pasirodė, kad vis tik yra judama, nes vienas naujas narys aplikaciją pridavė susirinkimui, tik liko pastebėta, kad dar daktaro nėra paliudyta, tai palikta sekamam susirinkimui galutinas priėmimas.

Sekantis SLA. 43 kuopos susirinkimas įvyks kovo mėnesio 11 d., 1931 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Ukėsų name, kerte E ir Silver sts., South Boston, Mass. Visi nariai neapleiskite šio susirinkimo, nes yra labai svarbu tiems, kurie dar nėra mokėję mokesčių už 1931 m., nesa trečiam mėnesi užsimokėjus tampa susispaudavę. Visi pasirupinkite savo duokles užsimokėti laiku.

M. Mockapetris.

AMSTERDAM, N. Y.

Pavykęs Vakaras.

Vasario 8 d., A. L. K. svetainėje, SLA. 272 kuopa bendrai su A. L. Kliubu statė scenon S. E. Vitaicio dviuoksmę tragikomediją „Susiprato“. Labai vykęs SLA. agitacijai veikalukas, kuris tinka vaidinti visiems, netik SLA. kuopoms. Kadangi SLA. 272 kuopa gerai sugyvena su A. L. Kliubu, nes daugelis tų pačių veikėjų yra abiejų draugijų nariais, tai bendromis jėgomis ir minėtą vakarą surengė, kuris labai gerai pavyko.

Vaidintojai buvo šie: Ignas Darbštulis, SLA. organizatorius — A. Pudžiūnas. Tai ištikrųjų labai gabus vaikas ir tinkamai atliko šią SLA. organizatoriaus rolę.

Raulas Minkštinas — P. Miškinis. Vaidino gerai, bet antru kartu vaidindamas ir turėjo progos gerai lošti. Agotai — vaidino E. Mikolaitienė su savo vaikučiais. Pagirtinai pati vaidino ir savo vaikučiais gerai vaidinti išmokino. Onutė — vaidino p-lė T. Degučitė. Nors čia augusi jauna mergaitė, bet savo rolę taip gerai suvaidino, kad geriau ir norėti negalima. Petra — vaidino And. Marozas. Joną — vaidino K. Butkevičius. Šis vaikas taip vaidino, kad rodos jis gyveno tikru realiu gyvenimu ir matai ve čia tikrą atsitikimą. Gerai buvo rolę išmokęs ir nudavimai buvo realūs.

Koncertinę vakaro programą atliko sekanti jaunuoliai: A. Šikiutė pianu ir jos brolis S. Šilkas smuiku sugrojo duetą. V. Raliutė pagrojo smuiku, jai pianu pritarė V. Matejunaitė. Piano duetą paskambino A. Venskiutė ir Matejunaitė. Edvardas Jačinskas su sesute Petronėlė padainavo solo ir duetą. D. Supranaiciūtė padainavo solo, jai pianu akomponavo Matejunaitė. „Keistučio mirtis“ eiles pasakė A. Pudžiūnas. Tuomi ir baigėsi šio vakaro programos.

Kiek teko patirti, tai minėtų jaunuolių muzika ir dainos, o taip pat ir vaidinimas labai paguti skaitlingai publikai ir visi patenkinti šio vakaro programmu. Visiems programo dalyviams publika nepasigailėjo nuosirdžių aplodismentų, nekuriuos iššaukė net iki trijų kartų vis reikalaudama publika, kad jie toliau dainuotų ar grotyt. Tikrai didelės pagarbos verti tie jaunuoliai, kurie lavinasi meno srity ir savo išsilavinimu suteikia malonumo mūsų parengimus lankančiai publi-

S. L. A. KALENDORIUS

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

MILWAUKEE, WIS. — SLA. 177

kuopa rengia prakalbas sekmdieny, kovo 15 d., 2 val. po pietų. John Bonks Hall, 1835 So. 6th St., Milwaukee, Wis. Kalbėtoju bus SLA. Finansų Komisijos pirm. adv. A. Ollis iš Chicago, Ill. Pasi-tikime, kad šios prakalbos bus įdomios ir naudingos, todėl kviečiame atsilankyti visus vėtos ir apylinkės lietuvius.

Rengimo Komitetas.

STAMFORD, CONN. — SLA. 168

kuopa rengia paskaitas prof. M. Biržiška; kurios įvyks 9 d. kovo. Pythian Hall, Grey Kock Pl. ir Forest St. Pradžia 8 val. vakare.

MONTELO, MASS. — SLA. 17

kuopa rengia svarbias prakalbas sekmdieny, kovo 15 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Tautiškam Name. Kalbės Adv. F. J. Bagocius, SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininkas, kuris plačiai ir nuodugnai išaiškina Susivienijimo reikalus ir jo naudą Amerikos lietuviams. Kviečiame visi vietos lietuviai atsilankyti, nes turėsite progos išgirsti daug įdomių dalykų.

HARTFORD, CONN. — SLA. 124

kuopa rengia gražų balų šeštadieny, balandžio 25 d. Lietuvių Parapijos Mokyklos salėje. Bus smagus pasilinksminimas ir gero orkestra gros visokių šokių. Kviečiame visi vietos ir apylinkės SLA. nariai ir visi lietuviai atsilankyti į šį balų. Ypatingai kviečiame jaunimą kartu pasilinks-minti su SLA. 124 kuopos nariais.

likai. Garbės verti ir tokie tėvai ir motinos, kurie taip gražiai ir kultūringai auklėja savo vaikelius. Publika gali jų darbais tik pasigėrėti ir palinkėti tiems gabiems jaunuoliams žengti pirmyn meno srity.

Pastaruoju laiku daug Amsterdamo lietuvių rašosi prie SLA. 272 kuopos ir mūsų organizatoriai pasekmingai veikia. Mat SLA. apsisalė nuo bolševikų, tai geros valios lietuviai dabar rašosi prie organizacijos. Rodos greitai laiku bus Amsterdame suorganizuota SLA. Jaunuolių kuopa.

SLA. Narys.

BUFFALO, N. Y.

Lankėsi SLA. Vice Prezidentas.

Vasario 23 d. netikėtai atsilankė SLA. Vice Prezidentas p. A. Mikalauskas iš Brooklyn, N. Y. Ant greitųjų surengė jam prakalbas ir nors pripulomai rengtos prakalbos nebuvo skaitlingos publika, bet jos buvo naudingos. Labai pagirtinas dalykas, kad p. Mikalauskas atsilankė ir į mūsų koloniją ir pasakė mums labai rimtą prakalbą, kuri visai publikai labai patiko, išskiriant tik porą žmonių, kurie buvo truputi isikarsėję ir daug klausimų statė p. Mikalauskui. Tačiau kalbėtojas į visus klausimus tinkamai atsakė ir viską nuodugnai išaiškino.

Tariame nuosirdy ačiū p. Mikalauskui už atsilankymą į mūsų koloniją ir pakalbėjimą S. L. A. reikalais. Tas išeis mūsų SLA. 304 kuopos naudai, nes dabar visiems nariams bus pilnai aišku daugelis klausimų S. L. A. reikalais, kuriuos iki šiol ne visi pilnai suprato.

M. Katiliūtė,
SLA. 304 kp. fin. sekr.

TUSCARORA, PA.

Nesutikimai SLA. 111 Kuopoj.

Mūsų SLA. 111 kuopoj priguli t'k 15 narių, bet ir tai tinkamo sutikimo narių nėra. O tas labai kenkia kuopos augimui. Kaip pavyzdį galime paimti, tai mūsų kuopos jauną, energingą narį Petrą Gegužį, mūsų kuopos išdinkino sunų. Šis jaunąs, gabus vaikas nekarta yra pasakęs, kad jis apsimia kuopą padvigubinti nariais į trumpą laiką, jei nariai nustos bartis ir vaidintis kuopos susirinkimuose ir šiaip

visuose kuopos reikaluose. Bet kur tau paklausys tokio gero patarimo ir jaunuolio pasiūlymo padirbėti organizacijos naudai.

Mat čia mūsų kuopoje yra susidarius kelių žmonių kliša, kurie nori kuopą valdyti ir naudotis ja. Praeity jie taip darė ir net kuopai nuostolių padarė apie 23 dol. Tas užsispyrimas varomas vieno biznierių sumetimais, kad kuopa susirinkimus laikytų jo sklepuj ir jis iš to sau naudą galėtų turėti.

Dabar kuopos išdininu yra Adomas Gegužis ir sekretorium Antanas Brazūnas. Abudu yra rimti ir teisingi žmonės ir su visomis savo šeimynomis priguli prie SLA. Tinkamųjų tiems urėdams veikėjų mūsų kuopoje ir neturime. Vienok minima kliša kelia trukšmą prieš juos, mat negali naudotis kuopa ir jos pinigais. Jė užsispyrė rėkia, kad išdinininkas ir sekretorius neteisingai išrinkti ir urėdus, nes esą jų pačių šeimynos juos išrinko. Bet niekas nekaltas, kad jų šeimynos yra teisėtai SLA. nariais ir gali balsuoti už kokius kandidatus nori į kuopos valdybą. Pereitame susirinkime jie bandė smurtu atimti knygas iš sekretoriaus, esą tai jų knygos.

Tokiai padėčiai esant rimtesnį kuopos narių kreipėsi į SLA. Prezidentą p. S. Gegužį, prašydami, kad jis atvyktų į mūsų kuopos susirinkimą ir išklatus viso reikalo padarytą tvarką. Gerbiamas SLA. Prezidentas pažadėjo atvykti pas mus kovo 8 d., š. m. Taigi gerbiama SLA. 111 kuopos visi nariai malonėkite ateiti į sekantį kuopos susirinkimą, kuris įvyks kovo 8 d., sekmadienį, visiems žinomą vietą ir paprastu laiku. Visi turėsime progos išgirsti ką SLA. Prezidentas pasakys mūsų kuopos reikalais ir taipgi mūsų visų pareigą stovėti kuopos ramybės ir tvarkos sąlygoje. Nuo šio susirinkimo turi įvykti mūsų kuopos pareigos sutikimas tarpe narių, tai tuomet galėsime ir savo kuopą padidinti nariais.

Kuopos Narys.

NANTICOKE, PA.
A. a. Jonas W. Franka.

Vasario 5 d. mirė SLA. 12 kuopos narys Jonas W. Franka, plačiai žinomas visoj šioj apylinkėj graborius. Velionis buvo žymus veikėjas Wyomingo klonų ir visų mylimas ir gerbiamas žmogus.

Velionis palaidotas Wanamie, Pa., šv. Marijos lietuvių parapijos kapuose vasario 9 d. su bažnytinėmis apeigomis. Prisirinko pilna bažnyčia lydėtojų, net Nanticoke bolševikai suėjo į bažnyčią meldėsi. Į kapines velionį lydėjo suvirš 100 automobilių.

Velionis Jonas buvo dar jaunas žmogus, vos 32 metų amžiaus sulaukęs. Paliko dideliam nuliudime savo mylimą žmoną Aleną, po tėvų Miliuškaitę ir sūnelį Jonuką. Taip pat savo tėvelius, brolius ir seseris. Tai begalo liudnas ir skaudus atsitikimas, kuomet taip reikalingas gyvenime jaunas žmogus turi skirtis su gyvenimu.

Likusiai velionio šeimynai ir giminėms reikiama giliausios užuojautos, o velionio Jonui tariaime: Lai buna lengva išlėtis šaltoje žemėje gerbiamas SLA. 12 kuopos Veikėjas. Liudime ir mes visi SLA. 12 kuopos nariai Tavęs netekę.

K. Kvedaravičius,
SLA. 12 kp. koresp.

LAIMEKITE KELIONĘ
LIETUVON IR ATGAL.
Dalyvaukite SLA. Konkurse.

SLA. NARIŲ ŠEIMA. Šis paveikslas yra SLA. 288 kp., Willamette, Ore., org. ir sekretorės p-nios S. Karbauskienės šeimynos ir tos kuopos narių atvaizdas. Iš kairės į dešinę sėdi: 1. Ag. Rinkutė-Morrell, 2. M. Rinkutė-Franks, 3. S. Karbauskienė (buvusi Rinkienė), 4. J. Karbauskas, 5. M. Rinkutė-Brooks, 6. Eval Rinkienė; stovi: 1. C. J. Morrell, 2. A. Rinkis, 3. W. Franks, 4. C. Brooks. Visos Rinkutės yra p-nios Karbauskienės dukterys, Rinkienė — marti, Rinkus — sūnus, Morrell, Franks ir Brooks — žentai. — Ponia Stefanija Karbauskienė yra žymi SLA. darbuotoja. Prie SLA. ji prisirašė 1909 m., Toluca, Ill. prie 19 kp. Atvažiavus į Oregon City, Ore., 1910 m. čia sutvėrė SLA. 240 kp. ir joje sekretoriavo iki 1917 m. Persikėlus gyventi į Willamette, Ore., čia sutvėrė SLA. 288 kp., kurioje ir iki šiol, prie gana sunkių aplinkybių, sekretoriauja.

POLEMIKA IR KRITIKA

BUFFALO, N. Y.
Atsakymas P-lei Dielinikaitėi.

Pastebėjau Chicagos bolševikų organo 11 num. korespondenciją, kurioje yra šmeižiama SLA. 304 kuopos valdyba. P-lė Dielinikaitė rašo, kad buvęs pas juos skolinam pirmininką. Ji turi klaidą taip sakdama. Mūsų pirmininkas nuo susitvėrimo SLA. 304 kuopos priguli prie Susivienijimo ir buvo pirmininku per ištisus šešis metus. O kur jis daugiau priguli, tai mums tas neapeina.

Jė garsinasi, kad jie turi susitvėrė kokią tai L. D. S. kuopą. Tai tas yra muilo burbulas. Jie vaikšto po lietuvių ir SLA. narių namus, šneka patys nežino ką ir bando žmones atkalbinti nuo SLA. 304 kuopos. Sako, kad ten yra ponų draugija. Taigi Dielinikaitė turi klaidą. Mes nesam jokie ponai, visa kuopa susideda iš darbininkų, visi dirba dirbtuvėse. Kurie ir turi kokias krautuves, bet moterys dirba krautuvėse, o vyrai dirba dirbtuvėse, tik išskyrus vieną pirmininką, kuris iš savo biznio gyvena. Bet ar galima biznierių kokių turėm ponu skaityti, kuris dažnai daugiau ir ilgiau dirba nei už dirbtuvėje dirbantį darbininką.

Kad mūsų valdyba darbšti, tai teisybė. Pirma susirinkimą vieną narį prirašė, o sekamam turėjom penkis naujus narius. Ji sako mūsų kuopoj nėra jaunuolių. Tuo tarpu mūsų kuopa turi net 17 jaunuolių ir visi yra geram stovy.

Toliaus jie tikrina, kad jie turi 40 narių savo „darbininkų susivienijimo“ kuopoje. Bet man žinoma, kad tik 7 nariai yra kaip reikia, o kiti, tai mūsų Susivienijimas jų nepaigeidauja. Gaila tik, kad į tą kompaniją pateko rimta ir gera mergaitė p-lė L. Pėžiūtė.

Jie giriiasi, kad buvo nuvažiavę į Persburg ir prirašė 6 narius į savo „susivienijimą“. Tačiau dabar paaiškėjo, kad tie visi 6 nariai yra rusai. Tuo tarpu mes rusų nepriimame į savo Susivienijimą, todėl niekas ir nepavydi jiems tokių narių. Dabar girdėtis, kad mūsų trukšmingieji kaimynai ketina eiti ant William Street prirašinti juodukus prie savo „susivienijimo“. Tokioje darbuotėje mes galime tik palinkėti jiems kuolaimingiausio pasisekimo. Mes su juodveidžiais nieko bendra neturime ir nenorime turėti.

Jie buvo nuvažiavę pas p. Ramanauską ir bešmeiždami SLA., o begirdami tą savo žemišką rojų, kurio dar nėra, ištraukė iš p. Ramanausko 9 dol. Bet vis tiek aš prie jų nepriigulsiu, sako p. Ramanauskas. Jie buvo atėję ir į SLA. 304 kuopos susirinkimą, kad išreikalauti dalį turto, o jei negaus, grumojo teisman trauksia. Ypatinai mūsų išdinininku tikrino, kad pasimatysią su juo teisme, jei jis neišmokės jiems reikalaujamos sumos pinigų. Bet visi nariai ir mūsų išdinininkas tik pasijuokė iš jų tokių grumojimų.

Mūsų kuopos susirinkime buvo išrinkta komisija iš tirių narių ir kartu su finansų sekretore važiavo paimti knygas iš buvusios finansų sekretorės p-lės Dielinikaitės. Kuomet padavė knygas ir pradėjus patikrinti, tai aš pastebėjau, kad nevisi lapai knygoje. Tuomet paklausiau p-lės Dielinikaitės kur daugiau lapų narys tės knygoje, tai ji atsakė, kad tie nariai daugiau prie Susivienijimo neprigulės, todėl ji jų narių lapus išėmus ir pasilaukanti sau. Kuomet aš pasakiau, kad aš turiu gauti visus SLA. 304 kuopos narių lapus, tai ji susitelefonavo visą savo raudoną gvardiją ir jie susirinkę pradėjo nekulturingai trukšmuoti ir mus užgaulioti. Bet mes jiems pasakėme, kad mes neatvažiavome muštis, o tik perimti iš senosios sekretorės SLA. 304 kuopos knygas. Tuomet įsikišo šeimnininkas p. Dielinikaitis ir pareiškė, kad jei norite imkite kiek jums duoda jie, o jei ne, tai mano namas ir mano valia...

Žinoma, nesimusi su raudona gvardija, kuriai joks kulturingumas nėra žinomas. Paėmėme kiek mums jie davė ir tuomet pasiuntėm į SLA. Centrą knygas, kad tenai sudėtų naujus mūsų kuopos narių narystės lapus. Kuomet gavome knygas atgal papildytas, tai dabar viskas tvarkoje mūsų kuopoj ir visi nariai džiaugiasi, kad atsisirkyrė nuo mūsų Pruseikos parapijonai, kad daugiau trukšmo kuopoje nebus.

Nors Buffalo jė nėra daug lietuvių, bet mūsų SLA. 304 kuopai blėdį, vietoje gero padaryti. Nekartą jis yra suerzėjęs narius tais savo rašinėjimai, ypatingai jaunuolių veiksmų SLA. 60 kuopoje yra nemaža pakenkęs, gerus, energingus jaunuolius supykinęs ir nuo veikimo atstumęs su tais savo raštais.

Dabar p. Naudžius užsimanė jau net nepaprasto SLA. Seimo, kad tas išvalytų kokį ten

buvo protokolų sekretorium, o 1921 metais išrinktas pirmininku ir juomi išbuvo 6 metus. Butų ir toliaus buvęs išrinktu į tą urėdą, bet pats atsisakė nuo pirmininkystės. Kuomet 1930 m. kuopos pirmininkas J. Jankauskas išvažiavo, tai p. Banevičius vėl tapo išrinktas pirmininku pabaigti išvažiavusio pirmininko tarnystę. Dabar 1931 metais išrinktas ir ant toliaus pirmininku. Be to, reikiama pažymėti, kad p. Banevičius 1929 met. dalyvavo SLA. Aukštiniam Konkurse ir prirašė 12 naujų narių, už ką jis gavo paskirtą dovaną. Taigi tikrai p. Banevičius puikiai darbavosi ir dabar darbuojasi SLA. labui ir turėdamis tokį veikėją mūsų 304 kuopos pirmininku galime tikėtis puikiai gyvuoti ir SLA. 304 kuopos geriausioj tvarkoj palaikyti.

Taigi p-lė Dielinikaitė labai klysta, kuomet ji bolševikų laikraščiuose sako, kad mes skolinamės pirmininką. Manau ir pati p-lė D. su visa savo raudoną gvardiją pavydi mūsų kuopai, kad mes turime tokį gerą ir Susivienijimui pasiūvenusį pirmininką.

M. Katiliūtė,
SLA. 304 kp. fin. sekr.

GRAND RAPIDS, MICH.

Naudžiaus Gaudys Verksmai. Mat gavėnijos laikas, tai ir mūsų SLA. 60 kuopos narys p. Naudžius sumanė atgiedoti Chicagos „Naujienose“ savo graudžius verksmus. Labai įsiskaičiavęs ir susijaudinęs p. Naudžius drožia tokius pamokslus, kad rodos jis vienas Susivienijimą sukūrė, išauklėjo ir šandie SLA. viršininkai norį tą jo darbą pražudyti. Vis tik begalo keisti tie mūsų pamokslininkai, nes realaus darbo jie nedirba jokie, bet jau mokyti kitus, barti visus ir visokius įsakymus davinėti, niekas jų „mesubytis“.

Pažiūrėkime ką gi tas mūsų p. Naudžius taip daug nudirbo SLA. labui? Prie Susivienijimo jis prisirašė tik 1927 metų pabaigoje. Nuo pat savo prisirašymo jokie realaus darbo nedirbo Susivienijimo d'dinimui, bet visokių pamokslų tai prirašinėjo devynias galybes. Ir tie jo pamokslai atnešė SLA. 60 kuopai blėdį, vietoje gero padaryti. Nekartą jis yra suerzėjęs narius tais savo rašinėjimai, ypatingai jaunuolių veiksmų SLA. 60 kuopoje yra nemaža pakenkęs, gerus, energingus jaunuolius supykinęs ir nuo veikimo atstumęs su tais savo raštais.

Dabar p. Naudžius užsimanė jau net nepaprasto SLA. Seimo, kad tas išvalytų kokį ten

p. Naudžiu dvokiantį puodą. Jei p. Naudžiaus kičine koks nors puodas prisivilo, ir jam labai dvokia, tai reikalas ne S. L. A. Seimo, kuriam SLA. kuopos turėtų išleisti kelis dešėkus tukstančių dolerių. Lai p. Naudžius nustoja kitus SLA. narius „fasistavęs“ net oficialiuose 60 kuopos susirinkimuose ir tegul jaučiasi vien gerai norais prisirašęs prie SLA. organizacijos narys, tai ir jo svilantis puodas nustos jam akis graužti.

Toliaus p. Naudžius labai smarkiai sušunka, kad jis rinko Seime „Tėvynės“ redaktorių, o dabar tas nevidonas redaktorių neklausio p. Naudžiaus užgaidų ir kokių ten būdu nesiskaito su juo. Bet netik vienas p. Naudžius rinko Seime redaktorių — jį rinko suvirš 300 delegatų. Jei dabar „T.“ redaktorių turėtų pildyti visų jų rinkusių delegatų užgaidas, kaip to reikalauja p. Naudžius, tai SLA. organas būtų paverstas vien delegatų užgaidų organu ir SLA. nariais jis būtų visai nenaudingas. Bet kiti delegatai, išskiriant vieną p. Naudžį, nei nereikalauja, kad „Tėvynės“ redaktorių pildytų asmeninių ambacijų užgaidas bent kurio delegato. Neabejoju, kad trys ketvirtadaliai rinkusių „Tėvynės“ redaktorių delegatų yra pilniausiai patenkinti „Tėvynės“ ir jos redaktoriaus užimta pozicija kaip organizacijos, taip ir bendrais tautiniais reikalais.

Žinoma, ne mano reikalas kištis į „Tėvynės“ redaktoriaus darbų sritį — jis yra užtektinai gabus ir pats gali apsiginti nuo tokių pamokslininkų, kaip p. Naudžius, jei matys reikalo kreipti domės į tokius pamokslus. Aš tik norėjau pažymėti tą faktą, kad šandie Susivienijimo reikalais daugiausiai kalba ir smarkiausius pamokslus rėžia tie žmonės, kurie mažiausiai Susivienijimui yra pasidarbavę. Tokie pamokslininkai vos spėjo į Susivienijimą prisirašyti ir tuojaus reikalauja, kad jų visokios užgaidos būtų pildomos, kad jie galėtų net SLA. Pildomajai Tarybai diktuoti. O kuomet jų tokių didelių pastangų niekas neklausio, tai pradeda spiaudyti į visas puses ir koduoja visus, kas tik jų užgaidoms nepritaria. Jie nesidrovio koliauti net organizacijai užsitarnavusius veikėjus ir SLA. Pildomosios Tarybos narius. Todel reikiama labai abejoti apie tokių smarkuolių gerus norus organizacijos reikalais. Gaila, kad ir mūsų kuopoje dar pasiliko vienas toks smarkuolis ypatoje p. Naudžiaus.

Tačiau visi rimtieji ir Susivienijimui daugiau pasidarbavę už tuos smarkuolius SLA. 60 kuopos nariai su pasipiktinimu žiūri į tokius smarkavimus p. Naudžiaus ir kitų. Manau tokią pati padėtis yra ir visame Susivienijime. Stovint senesniems SLA. veikėjams ir nariams savo organizacijos sągyboje pergyventa daug smarkesnės audros organizacijos gyvenime, lengvai pergyvensime ir dabar keliamą kai kurių karštuolių audrą del tos nelaimingos Ažurnario-Devenio aforos. Apigailėtinas atsitikimas, bet ar delto verta kenkti organizacijai bereikalingus trukšmus keliant ir reikalaujant dar daugiau nuostolių daryti net nepaprastą Seimą šaukiant? Visi rimti nariai mano, kad ateinantis Seimas tą reikalą galutinai išspręs, o dabar reikia dirbti ramiai budavojantis Susivienijimą darbas. Visi rimtieji nariai taip ir daro.

SLA. Narys Antanas.

Prof. M. Biržiškos Paskaitos

NEWARK, N. J.

Neseniai atvykusiam iš Lietuvos Vilniui Vaduoti Sąjungos pirmininkui prof. M. Biržiškai rengiamos paskaitos sekmadienį, kovo 8 d., 1931 m., 3 val. po pietų, šv. Jurgio Draugijos salėje, 180—2 New York Ave., Newark, N. J. Prof. M. Biržiška yra Vilniaus vadavimo reikalų žinovas ir taip pat vienas žymiausių Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius, tad turėsime progos išgirsti daug svarbių ir įdomių dalykų.

Be to, dalyvaus ir Lietuvos vice konsulas p. Daužvardis. Bus ir įvairių pamarginimų. Įžanga dykai — jokių kolektyvų. Visus sirdingai kviečia atsilankyti. Rengėjai.

BINGHAMTON, N. Y.

Prof. M. Biržiškos Sutikimas. Binghamtono lietuvių rengiasi visu smarkumu priimti prof. M. Biržišką kovo 12 d. vakare, Lietuvių Salėje, 315 Clinton St.

Programa bus plati ir įvairi, nes dalyvaus šv. Juozapo parapijos choras po vadoviste p-lės K. Vincius. Bus įdomu išgirsti kiekvienam prof. M. Biržiškos paskaitą, kuris neseniai yra atvykęs iš Lietuvos Vilniaus vadavimo reikalais. Tad yra kviečiami visi Binghamtono ir apylinkės lietuvių, ukrainiečiai ir žydai dalyvauti šiame vakare. Įžanga veltui.

Lietuvos Sunus.

Tel. Empire 7365

DR. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Avenue,
DETROIT, MICH.

Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Kuopa Susirinkimai

Buffalo, N. Y. SLA. 304 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 8 dieną, 2 val. po pietų, 2409 Niagara St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mokesčio. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 304 kuopos.

M. Katiliūtė — sekr.
New Britain, Conn. SLA. 34 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 12 d., 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 354 Park St.

P. P. Pilipauskas — sekr.
Greenfield, Mass. SLA. 297 kuopos susirinkimas įvyks 8 d. kovo, 2 val. po pietų, Red Men svetainėje, ant Bank Road. Visi draugai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti užvilkas mokesčio. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 297 kuopos, o gausite atlyginimą iš kuopos lėdo.

Antanas Aliesius — sekr.
Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kp. susirinkimas įvyks 8 d. kovo, 1 val. po pietų, K. of C. svetainėje. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti užvilkas mokesčio. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 211 kuopos.

V. Vilimavičius — sekr.
Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks 8 d. kovo, 2 val. po pietų, Sweet'o salėje. Visi nariai privalote ateiti ir užsimokėti savo duokles. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 303 kuopos. V. V. Vaisnoras — sekr.

Del Tų, kurie žudo

Svarumą ir Stiprumą.

Žmonės, kuriuos vargina žmogaus savo svarumo ar stiprumo, netekimas miego, prastos apetito ir kurie nuolat jaučiasi pavargę ir sumenkę, turi imti Nuga-Tone ir pastebėti kokių didelių pagerėjimų seks jau tik už kelių dienų. Šis puikus sveikatos ir stiprumo budavotojas priduoda jums geresnį apetitą ir nugalina konstipaciją, nevirškinimą, gazus ar išputimą pilve ar viduriuose ir panašias silpninančias ligas.

Nuga-Tone greitai pašalina iš kūno nuodingas atomas ir tuo nugalina konstipaciją, inkstų ar puslės įdegimą, galvos skaudėjimą, kvailius ir panašias ligas. Tūkstančiai vyrų ir moterų rado Nuga-Tone kaip tik tuos, kas jiems suteikė geresnę sveikatą ir didesnę stiprumą. Jis suteikia poilsinę, atgaivinančią miegą, sveikus raumenis sulėtusiems kūnams. Butinai pabandykite. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų vaistų parduotėse. Jeigu jus nardavėjas neturi jų stakė, paprašykite jį užsakyti jų del jų iš savo džiabario.

LAIMEKITE KELIONĘ LIETUVON IR ATGAL. Dalyvaukite SLA. Konkurse.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIJEUS,
Laisnuotas Graborius ir
Balsamutojas.
Aprauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

Skaitykite knygą
AMERIKA

Arba
Rinkinys įvairių faktų,
žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams.
„TĖVYNĖS“ ADM.,
307 W. 30-th Street,
New York, N. Y.

Nesikankinkite

Pasiliuosuokite nuo
Skausmo
DABAR!

Jei dviejų minučių laiku patirimate su Enker PAIN-EXPPELLERiu nesustapdus kiekvieną pervariantį ir kankinantį skausmą nuo Reumatizmo, Neuritės, Neuralgijos, Strėndieglis, arba Galvų Skaudėjimo, Danties Gėlimų, Mlungi ir t. t. — jeigu neisim pšalimą, skaudėjimą ir sustirim nuvargintų muskulių ir sąnarių joks kitas linimentas nepadės.

Umus Palengvinimas su Pain-Expeller

Ištrinkite skaudamas vietas su Enker PAIN-EXPPELLER — senu patikimu naminiu vaistu, kuris yra naudojamas 1867 metų beveik kiekvienoje pasaulio valstybėje.

Kaip greitai Enker PAIN-EXPPELLERIS įsiskylutes ir pradeda veikti, taip greitai tas bausmas skausmas išnyksta.

Ziūrėkite, kad būtų „INKARO“ vaistaženklis, ku Enker PAIN-EXPPELLER. Pasiūdo visose gero Aso.

Nusipirkite Dabar!
Tik 35c ir 70c

The Enker PAIN-EXPPELLER is a registered trademark of Enker PAIN-EXPPELLER, Inc., New York, N. Y.

Laiškas iš Vilniaus

Beviešint Amerikoj gerb. prof. M. Biržiškai daug beabejo kalbų yra apie Vilnių ir viso musų krašto reikalus, kurį prof. Biržiška, kaip vilnietis ir sunkiausiu laiku stovėjęs mūsų krašto lietuvių prūsų, geras yra žinovas. Bet kaip tik tuo laiku manau įdomu bus gerb. „Tėvynės“ skaitytojams patirti, kas dabar girdėti Vilniuje, todėl bent trumpai apibūdinsiu dabartinį musų gyvenimą.

Vilnius skursta, Vilnius miršta, taip dabar dažnai parašo Vilniaus lenkų laikraščiai. Vilniaus gyventojai, tiesa, dar gyvi, miršta žinoma vienas, k'as, kaip paprastai, bet Vilnius, kaip miestas, kaip musų krašto sostinė visiškai nustojo tos reikšmės, kokią jis visuomet turėjo, tapo paprastu provincijos miesteliu. Judėjimas gatvėse menkas, prekyba labai silpnai eina, pramonės nėra beveik jokios. Valdininkai, karininkai, kurių Vilniuje gana daug, dar vis bent kiek palaiko prekybą; sodžius pusdygiai atiduoda miestui produktus, beveik nieko mieste nebeperka, nes tą, ką gauna už parduotus produktus turi atiduoti valdžiai už mokesčius. Ukininkai pinigų visai nebeturi, paskendę yra skolos įvairiose bankeliuose, kurių yra kiekviename didesniame miestelyje. Bankeliai ima po 12—14 nuošimčių metams. Vilniuje turime ir savo lietuvišką mažą kooperatyvinį banką, kuris žinoma lietuviams naudingas, bet visi kiti provincijos lenkų bankeliai sukelia tik sodiečiams pagundą, nes dažnai ukininkai galėtų ir be paskolos apsieiti, bet yra čia pat bankas, tai ir skolinasi; skolų dažnai grąžinti nebegali, susilaukia ukių pardavimo atėjūnams iš Lenkijos.

Dvarams taip pat užėjo sunkūs laikai. Visi ukių gaminiai visiškai pigūs, trigubai atpigę ir miškas. Daugybė dvarų parsiūda visiškai pigiai. Vienu žodžiu Vilniaus krašto ekonominė būklė visai bloga. Nepriklausomos Lietuvos ekonominė būklė nepalyginti daug geresnė. Daugelis musų krašto gyventojų, nekalbant, žinoma, jau apie lietuvius, bet žydai ir daugelis sulenkėjusių aimanuoja ir ašaras lieja, kad jų gyvenimas taip skurdus ir sunkus, labai pavydi N. Lietuvos gyventojams, iš kurių gauna žinių, kad ten viskas gerai, miestuose beveik rojus (palyginus, žinoma, su musų miestais, o ne Amerikos), ukininkai daug geriau verčiasi, darbininkų uždarbiai geri, bedarbių visai nėra, o pas mus pačiame Vilniuje jų vieni tik vyrai 4,000.

Toks tai ekonominis gyvenimas. Koks gi tautinis ir kultūrinis? Nors ypatingai didelių varžymų ir trukdymų pastaruoju laiku iš lenkų valdžios neturime, bet lenkam nebėra reikalo labai lietuvius ir varžyti, nes musų gyvenimas 1927 metų reformatomis įstutamas tapo į labai siaurą vagą. Kaip žinoma, tais metais uždaryta buvo 40 musų mokyklų, uždaryta ir viena augštesnioji mokykla, mokytojų seminarija, įmityjio ruošiami buvo liaudies mokytojai. Lig šiolei nė viena Danijų darytų mokyklų neatidaryta. Numatydama tai, kad lenkai d'ldžia nebeleis toms pa choras, vietinio draugijoms atidaryti mokyklų, 1928 lietuvių liadžio pasauliniai intermarčiai ir igė naują švietimo „Mes be Vilniaučia“ pavadintą. Ukrainėčių bažiavo pavykę gaudavdu A'leksandaryti mokytojų d'omas kun. B' kurios visai magrežiai dainami liaudies mokytojų tegalime steigti smuiku pagykyklų, o esamos v'itinio prog mokyklos lenkina mu kom'ik'iečių vaikus. Del žino pildyt

mu priežasčių atidaryti seminarijos nepavyko, nors „Kultūros“ draugijos valdyba jokios laisvamaniškos mokyklos steigti nemanė, siulė musų kunigams susitarti del mokytojų. Musų kunigai dar lig šiolei laiką „Kultūros“ draugiją laisvamaniška, lig šiolei ją boikotuoja, nors ta draugija jokio prieš tikybinio nusistatymo nerodo, tikybos klausimais elgiasi tolerantiškai, nes musų krašto gyvenimo sąlygose, lenkam mus spaudžiant, vesti kovą del tikybinio įsitikybinių, būtų tik lietuvių skaldymas ir musų jėgų silpninimas.

Nežiūrint musų krikščionių demokratų boikoto, „Kultūros“ draugijai nors ir nepavyko atidaryti seminarijos, bet pavyko jau tvirtai atsistoti ant kojų, įgyti tautinės lietuvių inteligentijos ir žymios dalies musų krašto sodiečių pritarimo ir paramos. „Kultūros“ draugija turi jau penkis liaudies mokyklas, vieną Vilniuje ir keturias sodžiuose, turi keliolika skyrių ir knygynėlių, šelpia gabesnius moksleivius ir našlaičius. Tos draugijos nariai ir šalininkai leidžia laikraštį „Vilniaus žodį“, turi daug įtakos įvairiose Vilniaus lietuvių draugijose, ypač Mokslo Draugijai.

Iš Kelionės į Vakarų Indijas

Rašo J. Ambraziejus.

Kelionės Pradžia. Sausio 30 d., 10 val. ryte, North German Lloyd Linijos gražiui garlaiviu „Berlin“, išplaukė iš New Yorko aplankyti Vakarų Indijas. Kelionė labai smagi, jūros ramios, supilvo jokio nėra. Keleivių viso 352, laivo įgulos 308, kartu su kapitonu H. V. Thuelen — labai malonus žmogus.

Vasario 2 d. buvau kviestas ant arbatos pas kapitoną. Matyt geras rekomendacija suteikė kompanijos ofisas. Tarnų turėjau daugiau, negu reikia, visi gelbsti, kaip ligoniniai. Keleiviai visi stebisi, kad sausio mėnesį tokis ramus važiavimas — jokio supimo nėra.

Sekmadienio rytmetį, vasario 1 d., jau buvo 65 laipsniai šilumos. Antradienį 75, o vasario 3 d., jau 85. Visi ant laivo maudosi ir naudojami saulės spinduliai.

Pravažiavom pro Kubą ir jos gražius kalnus; labai gražūs reginiai. Vasario 3 d. ryte matėme labai daug žuvų, tarpe jų ir daug ryklių (sharks). Rytoj, vasario 4 d., ryte busim Kingston—Jamaicoj — negrų mieste. Kapitonas pranešė, kad tenai labai karšta.

Kas vakaras laive buna programos pildoma: šeštadienio vakare koncertas; sekmadienio vakare — koncertas ir šokiai; pirmadienį, dieną buvo arklių lenktynės, vakare maskaradas.

Kingstonas — Jamaica's Sostinė.

Šiandien, vasario 5 d. plaukiame vis tolyn. Vakare, vasario 4 d. anksti rytmetį priplaukė me Kingston—Jamaica. Laivu artinantis į Kingstono uostą, pribuvo Kingstono miesto imigracijos inspektoriai, keturi juodi negrai, daktaras ir kiti. Laivui „Berlin“ sustojus uoste, administracija ant vieno d'ienio išrikiavo vienam šone visus tarnautojus, o kitam — visus jurininkus. Laivo daktaras su negru daktaru peržiūrėjo visų akis, kad būtų sveiki. Tai buvo 7 valanda ryte. Po to keleiviams davė pusryčius ir po pusryčių peržiūrėjo visus keleivius, nes be to nebūtų galima aplankyti miestą.

Iš šono, kur buvo uoste van-

viso to nebutum galėję pasiekti, jeigu Amerikos lietuvių nebūtų mums suteikę paramos. Paskelbtą bendrą apyskaitą esame jau pareiškę širdingą padėką tiems, kurie mums yra padėję. Šį kartą dar turimi tarti širdingą ačiū pereitų metų SLA. Seimui, kuris paskyrė „Kultūros“ draugijai 900 dolerių, „Tėvynės“ redaktoriui, kuris visuomet Vilniaus reikalus rėmė ir ypač P. V. M. Čekanauskui, kuris kaip vilnietis labai susirūpinęs yra vilniečių reikalais, visus ragino ir dėjo labai daug pastangų, kad amerikiečių aukos būtų sūnėjamoms „Kultūros“ draugijai, kol vėl nebus atstatyta vienybė ir nebus sudarytas bendras visų musų krašto lietuvių Laikinis Komitetas. Pereitų metų pabaigoj siūlėme tai padaryti, bet musų krikščionių demokratų vad. kun. K. Č. savo spaudoj, butent „Vilniaus Rytui“, atsakė į tai neigiamai.

Baigdamas turiu dar pasakėti, kad šių metų pradžioj esame gavę iš New Haven'ietuvių per P. V. Alksnį 42 dolerių ir iš Daytono Tėvynės Mylėtojų Draugijos Moterų kuopos per P. J. Varšienę 10 dolerių. Širdingai dėkojame.

D-ras D. Alseika, Vilniaus lietuvių švietimo draugijos „Kultūros“ pirmininkas.

duo, atplaukė kelios valtelės su jaunais vaikais negrukais ir jie vis šaukė: „Doktor bits, bits.“ Iš karto žiūrėjai neplaukė iš New Yorko aplankyti Vakarų Indijas. Kelionė labai smagi, jūros ramios, supilvo jokio nėra. Keleivių viso 352, laivo įgulos 308, kartu su kapitonu H. V. Thuelen — labai malonus žmogus.

Vasario 2 d. buvau kviestas ant arbatos pas kapitoną. Matyt geras rekomendacija suteikė kompanijos ofisas. Tarnų turėjau daugiau, negu reikia, visi gelbsti, kaip ligoniniai. Keleiviai visi stebisi, kad sausio mėnesį tokis ramus važiavimas — jokio supimo nėra.

Sekmadienio rytmetį, vasario 1 d., jau buvo 65 laipsniai šilumos. Antradienį 75, o vasario 3 d., jau 85. Visi ant laivo maudosi ir naudojami saulės spinduliai.

Pravažiavom pro Kubą ir jos gražius kalnus; labai gražūs reginiai. Vasario 3 d. ryte matėme labai daug žuvų, tarpe jų ir daug ryklių (sharks). Rytoj, vasario 4 d., ryte busim Kingston—Jamaicoj — negrų mieste. Kapitonas pranešė, kad tenai labai karšta.

Kas vakaras laive buna programos pildoma: šeštadienio vakare koncertas; sekmadienio vakare — koncertas ir šokiai; pirmadienį, dieną buvo arklių lenktynės, vakare maskaradas.

Kingstonas — Jamaica's Sostinė.

Šiandien, vasario 5 d. plaukiame vis tolyn. Vakare, vasario 4 d. anksti rytmetį priplaukė me Kingston—Jamaica. Laivu artinantis į Kingstono uostą, pribuvo Kingstono miesto imigracijos inspektoriai, keturi juodi negrai, daktaras ir kiti. Laivui „Berlin“ sustojus uoste, administracija ant vieno d'ienio išrikiavo vienam šone visus tarnautojus, o kitam — visus jurininkus. Laivo daktaras su negru daktaru peržiūrėjo visų akis, kad būtų sveiki. Tai buvo 7 valanda ryte. Po to keleiviams davė pusryčius ir po pusryčių peržiūrėjo visus keleivius, nes be to nebūtų galima aplankyti miestą.

Iš šono, kur buvo uoste van-

pastatyti ir statomi tokie namai.

Truputį toliaus pakraštyje miesto pastatytas naujas viešbutis trijų aukštų, su maudykėmis prudu ir 500 įvairiausių kambarių. Tą d'ieną kaip tik laukė atvykstant Valijos Princi, tai buvo visur gatvės išrikiuotos policistais ir šonose gatvių laukė žmonių minios, norinčių pamatyti Princa, kuris minimam viešbuty apsisistojė.

Mieste daugiausia važinėja mulais, taip pat mažais asilukais ir jaučiais, kur reikia vežti sunkumai. Arklių labai mažai matyti ir tai labai mažiukai, nes didelių karščių d'ieji arklių negali išlaikyti. Vienas dalykas labai gražus, tai apšingamas policistų: kurie d'ievi juodoms kelnėms, tai iš šonų raudonos juostos, kaip musų generolų; kepurės panašios į musų ugniagesių, tik baltos. Bet dauguma policistų baltai apšingę ir turi tokias pat palkas, kaip ir Brooklynio policistai. Bet reikia pasakyti, laivai malonūs ir mandagūs žmonės ir laiko sau už garbę jeigu jų paklausi ir stengiasi kuomaloniaus'a mandagiai atsakyti, paaiškinti į klausimą.

Yra nemaža ir automobilių, bet juos naudoja tik turistų važiavimui; už valandą ima nuo \$1.00 iki \$3.00. Vietinių gyventojų, tai tik baltieji turi automobilius, kurie visi gerai gyvena ir turi juodukus savo tarnais. Vežikai-soferiai, tai išimtinai tik juodukai. Jeigu kuris ir turi savo automobilį, tai tik del biznio ir tai tik tokie tegalėjo įsigyti automobilį, kurie buvę Amerikoj. Nes čionai prie tokio uždarbio, tai visą amžį negali uždirbti tiek, kad galėtų nusipirkti automobilį.

Vietos gyventojai daugiausia mitinasi tik vaisiais. Diktų, storių žmonių labai retai galma pastebėti — tai tik reta išimtis. Daugiausia liesi žmonės. Žmonės abelnai suvargę. Nuo miesto apie tryliką angliškių mylių atstume auga cukrinės nendrės ir bananai. Tai bienuomenės užsiėmimas ir uždarbis — daugiausiai iš to gyvena. Rytmetį anksti atsikelę eina tenai ir kartu vedasi asiluką, tada prisiplaukia nendrių, supiausto masto ilgio ir vieną pundą iš vieno šono, kitą iš kito uždeda ant asiluko ir grįžta atgal į miestą ir jau tos dienos darbas buna baigtas. O kiti tą patį daro su bananais. Tokiu būdu gautus produktus parduoda miesto turtingesniems žmonėms ir pirkliams. Moterys viską neša ant galvos užsidėję ragazė.

Kalba visi angliška ir nekurie gana gerai. Moralybė žemai stovi — labai didelė palaidystė viešpatauja. Mergaitės vos 12 metų amžiaus jau gimdo kūdikius. Kad sustabdytų tą nemoralybę, Anglijos valdžia pradėjo steigti daugiau mokyklų, kad davus daugiau apšvietos. Bet vargu ką galės padaryti, nes kaip pasakoję mušų vežikas, tai į žmogaus jutulius labai veikia pačios gamtos karščiai. Mums pasitaikė vežikas gana pamokytas vaikas ir buvęs New Yorke 2 metu. Tai daug įdomių dalykų pripasakojė.

Tą pat dieną pribuvo iš kito šono į tą patį uostą kitas laivas, Italijos Culish Line „Valconia“. Tai naujas, 2 metų senumo jūrų palocius, su 300 keleivių. Kingstono gyventojams atplaukimai laivų yra laimė, nes žiemos metu jie turi progos padaryti biznį iš turistų.

Mūsų laivas „Berlin“ aplaido Kingstono uostą 6 valandą vakare vasario 5 d. Plaukiame į Colon, arti Panamos Kanalo, ir rytoj ryte busime Colon mieste.

(Daugiau bus)

Pirmos Respublikos

Sulig The Dictionary of Dates — Haydenso Žodyno.

Pirma Respublika.

Pirma respublika — žmonijos istorijoje anot istorikų buvo Romos Respublika 510—27 m. prieš Kristaus g'mimą. Roma nuo pirmo užsidėjimo 735 m. prieš K. gim. sulig pirmo valdono Ramulų paskelbimo buvo karalija ir iki respublikos laikų pergyveno apie 7—8 karalius.

510—82 m. prieš K. gim. pirmame periode, diktatorius Syl-la nuvertė karalių Tarquiną ir įsteigė konsulatinę respubliką. Buvo tai aristokratinė respublika. Augščiausia valdžia buvo trys konsulai bei gynėjai. Tai Amerikos, bei Massachusetts mažamiesčių selectmanų taryba — boardas.

Antros respublikos periodas 82—27 m. prieš K. g'm. Julius Cezaris respublikos diktatorius buvo užmuštas 15 d. kovo, 44 m., prieš Kr. gim. 31 m. Octavianus Cezaris pasivadino pirmuoju imperatorium. 27 m. prieš Kr. gim. Augustas-Livy, Kristaus gim. la'ke, buvo antruoju imperatorium.

Antra Respublika.

Antra respublika bene bus Europos sala Islandija. Pastaroji sala stovi nuo Europos bei Norvegijos apie 300 mylių atstume į žiem-vakarų. Dabar priklauso Danijai su autonomijos teisėmis. Sala yra 300 mylių ilgumo ir 200 mylių platumo. Gyventojų apie 100 tūkst. Tautiniu žvilgsniu — norvegai, maž daug apvokietinti. Trumpai sakant — skandinavai.

Islandija buvo atrasta 870 m. Apgyvendinta 874 m. Dugolfuro Arnosano pastangomis. 930 m. buvo įsteigta respublika. 1930 m. autonominė valstybėlė paminėjo 1,000 metų sukaktuves nuo savo pirmo parlamento. Islandija nuo 930 iki 1262 m. buvo nepriklausoma respublika. 1262 m. prisidėjo prie Norvegijos. 1381 m. pateko Danijos globon. 1918 m. praverstus plebiscito nubalsavimu pasiliko prie Danijos plačia parlamentine autonomija.

Amerikos atradimo kronikai Islandiją skaito Pirmą Ameriką. Mat skandinavai iš Islandijos per Greenlandiją pirmiau Kolumbo buvo pasiekę Amerikos arba Canados žemės sausumas.

Miestinės Respublikos.

Athenų miesto kronikos liudija, kad tasai miestas tarpe 1040—1044 m. prieš Kr. gim. buvo respublika. Valdėsi per archonus, žmonių išrinktus atstovus. Viduramžiais tokie miestai, kaip Roma, Genoa, Venecija, Grodnas ir Brasta (gudijų miestai Vytauto laikais) buvo respublikos. Taip tvirtina tuli istorikai. Kad tuli itališki miestai buvo respublikomis, tai elementarinė Europos istorija sako: Lietuvos Kunigaikštija Vytauto laikais maž daug buvo panaši į buvusią Romos respubliką. Liet. kunig. buvo kaip ir Romos resp. konsulai. Didysis Kunigaikštis buvo lyg Romos konsulų pirmninkas.

Francija pirmą respubliką 1792—1804 m. Napoleono laikais buvo imperija. 1848 m. 22 d. vasario respublikonai sukiulo, nuvertė karalių ir per 10 metų buvo respublika.

Amerika arba Jungtinių Valstijų respublika buvo įsteigta 1776 m. Lietuvos respublika teisėtai įsteigta 1920 m. 15 d. gegužės, kuomet Lietuvos Steigiamasis Seimas oficialiai pasiskelbė Lietuvą Demokratinę Respubliką.

M. Stakėnas.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

KOKIA MEILĖS KAINA.

Skaitant Amerikos dienraščius neretai randi žinių, kad moteris patraukė vyrą teisman už atėmimą jos meilės. Jei vyras netenka pačios, tai skundžia vyrą, su kuriuo ji buvusi pati sueina gyventi, už paviliojimą jo pačios ir už pavogimą jos meilės, kurią jis pama turėjęs.

Jei šitoki skundai būtų remiami pagrindu padarytų moralinių nuostolių suardyme šeimynos, paneštų skausmų, susikrimtimų, padarytų nuostolių žmogaus garbei, tai dar galėtum šiaip taip pateisinti skundėjus. Bet kuomet skundai teisman įnešami komerciniais sumetimais, reikalaujama finansinis atlyginimas už „pavogtą meilę“, tai tenka labai paabejoti, begu kada nors buvo tenai bent kokia meilė.

Jei pati pabėgo su kitu vyru, kas gali apkainuoti tik kiek tokios pačios meilė verta?

Kiekvienas apsimąstantis vyras pasakys, kad tokia jo moters meilė neverta išgrauto kiaušinio lukšto. Pašalinis išm'ntingas žmogus pasakys, kad tas vyras laimingas, taip lengvai nusikratęs nuo savęs neištikimą moterį, su kuria būtų turėjęs visą amžių gyventi kaip pragare. O vienok traukia atsakomybėn tą vyrą, kuris jį išgelbėjo iš pragaro dugno.

Maža dar to, jei atidengtum uždagą gyvenimo paslapties, tai pamatytum, kad tas pats vyras yra kaltas už jo žmonos pabėgimą su kitu vyru. Ne visuomet moteris bėga su kitu vyru delto, kad ji būtų bloga, nedora moteris, bet delto, kad negali sugyventi su savo vyru. Neretai tok'oms moterims priklauso komplimentai, o ne smerkimo žodžiai. Moteris turinti ganėtinai drąsos, norinti pataisyti savo padarytą klaidą apsiavedant su jai kok'u nors atžvilgiu netinkamu vyru, suprantama, ji turi keisti savo gyvenimą. Ir susiradusi sau tokį vyrą, kuris patenkina jos reik'lavimus, su kuriu ji jaučiasi laiminga, eina su juo. Tokios moterys gali būti visais atžvilgiais doresnės, prakiliesnės, negu tos, kurios užsikabina vyru ant sprando, jo neapkenčia, visa'p jį apgaudinėja, išnaudoja ir gyvena kai lapė po akėčiomis. Mat ji už vyro pečių turi protekciją.

Pabėgimas pačios nuo vyro, ar vyro nuo pačios negalima skaičiuoti niekam kitam prasikaltimu. Jei tavo pačią kas nors pavogė, jos meilė iš tavęs atėmė, tai tu negali save nusiiminti iki tokio laipsnio, kad ieškoti piniginio atlyginimo. Nes, jei meilė galėtų būti pinigais apmokama, tai meilės visai nebūtų. Meilė yra prakiliausias pačios prigimties žmogui suteiktas instinktas, kuris negalima n' p'ngais nupirkti, n' jokia prievarta įgyti. Kas meile prėkiauja, tas turi tam tinkamą kitą pavadinimą.

Meilė yra tok'ų dalyku, kurio priverstinai niekam įsiulyti negali, neigi prievarta iš nieko at'imti negali. Čion prisieina lygionis dalintis, prisieina duoti ir gauti. Bereikalingas tad ruojimas, kad iš manęs tas bestija atėmė visų brangiausių dalyką — meilę, ko visuo pasaulio turtais negali man apmokėti.

Meilės niekas negali pavogti, nei atimt. Ji turi būti laisva val'a atiduodama tik tokiems atvejais, kuomet ir iš kitos ypatos tokia pati meilė gaunama. Kuomet meilė laisva valia lydimai ypatai atiduodama, tai kam tuomet rugoti, kam po teismus valkiotis?! Juk tikrosios meilės pinigais niekas negali apmokėti, nei kalėjimu grąžinti. Prievarta versti kitą ypata be meilės gyventi poroje, yra labai žemas dalykas — nedoras dalykas.

Kitas klausimas, kur moteris paliekama su kruva mažų vaikų. Tokiem atsitik'imė vyras privalo savo atsakomybės d'elį nešti ir privalo užlaikyti vaikus lygiai su žmona. Jei vyras bando išvengti šios savo atsakomybės, tai versti vyrą jam priklausomą dalį vaikų auklėjime atlikti. Bet už meilę — nei cento, nes tokia meilė, kurią pinigais galima pirkti, neverta nė cento.

SLA. Ekskursija

KAIP KELIAUS ANTROJI SUSIVIENIJIMO EKSKURSIJA.

Susivienijimo antroji ekskursija į Lietuvą išplauks, kaip karais — koncertai, judami pajau paskelbta, iš New Yorko gegužės (May) 27, lygiai 12 valandą dieną. Tai bus trečiadienis.

Ekskursijos vadai pagelbės užkeikiot bagažus ir patikrint laivakortes. Laivo tarnyba sumės bagažus į laivą ir parodys kiekvieno keleivio kambarį. Svečiai ir keleivių draugai įleisti į laivą be jokių pasų iki pusės po vienuoliktos valandos.

Lygiai dvilyktą valandą laivas išplauks iš New Yorko ir, gražiais Amerikos pakraščiais plaukdamas, pasieks Bostoną ketvirtadienio ryte, gegužės (May) 28.

Naujosios Anglijos ir Rytinės Kanados keleiviai susirinks Bostone Cunard Pier No. 3, Boston, neveliau 1 val. po piet. Čia jie bus patikti ir į laivą pasodinti vietinių agentų ir Cunard tarnybos valdininkų. Laivas išplauks iš Bostono 2 val. 30 min. po pietų. Ši pirmoji kelionės diena paprastai buna pašvęsta keleivių susipažinimui, sąrašų sutvarkymui ir kitiems formalumams.

Sekamoms kelionės dienoms bus nustatytas programos vėliau. Dienomis paprastai daromi žaidimai atvirame ore, o vakarais — koncertai, judami pajau paskelbta, iš New Yorko gegužės (May) 27, lygiai 12 valandą dieną. Tai bus trečiadienis.

Birželio 4 laivas „Lancastria“ sustos Plymouth, kur išsodins Anglijos keleivius. Iš čia, geram orui esant, tik apie pustrėčios dienos kelionės į Klaipėdą, pakeliui sustojant Cherbourg trumpam laikui.

Šis kelionės galas — tai visų sudomiausias. Visą laiką laivas plaukia Europos pakraščiais, kur pilna įvairių laivų, laivelių, jį įvažiaujų į garsųjį Kiel kanalą, kurio plotis tik dviem laivam prasiplenk, keleivių akis žavėte žavi gražiausi abiejų krantų vaizdai, tiltai ir tt. Iš Kanalo — vienos dienos kelionė iki Klaipėdos per Baltijos Jūrą. Ekskursija bus Klaipėdoje birželio 7, o gal ir ankščiau, jei oras bus geras. O birželio pradžioje oras beveik visuomet buvo geras, malonus ir ramus.

LAIMEKITE KELIONĘ LIETUVON IR ATGAL. Dalyvaukite SLA. Konkurse.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA.
Iškilmingai Paminėta Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvės Ir Gražiai Priimtas Prof. Mykolas Biržiška.

Sekmadienį, vasario 15 d., Lietuvių Muziklio Namų Salėje, Philadelphiaje ir apylinkėse lietuviai, dalyvaujant dideliame skaičiuje ukrainiečių, iškilmingai minėjo trylikos metų gyvavimo Tėvynės Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves, ir gražiai priimtas augštas svečias Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo pionierius prof. M. Biržiška.

Salė buvo kimštinai prisikimšusi.

Išpudinga Procesija.

Rengimo komisijos nariams publikoje darant kelią, p. J. Sutkaičio orkestrui griežiant pritaikytą maršą, pasirodė iš apatinės salės ateinant žvaigždėta Dėdės Samo vėliava, nešama p-lės Albinos Garlauskaitės. Kiek paskiau sekė Lietuvos trispalvė ir Ukrainų vėliavos, nešinos Miss Lithuania of Philadelphia 1931, p-lės S. Švagždaitės ir ukrainiečių tautiškuose rubuose. Paskui vėliava eina vietinis veikėjas Dr. E. G. Klimas ir garbės svečias prof. M. Biržiška, lydimi rengimo komisijos narių, ukrainiečių komiteto ir ukrainiečių dviejų skaitlingų chorų apsidėžiusių ukrainų tautiškais rubais. Orkestrui maršą grojant ir procesijai einant per salę, publika sužė, sustojo. Išpuolis susidarė neapsakomai jaudinantis.

Lietuvių Muziklio Namų Bendrovės pirm., M. Mankelevičius, atidarė iškilmes minėti trylikos metų gyvavimo sukaktuves Lietuvos Nepriklausomybės. Pasakęs įžanginę kalbą, programą vesti perstatė SLA. Doktorą Kvotėją, Dr. E. G. Klimą.

Koncertinis Programas.

Programai prasidėjus „Dainos“ choras, ukrainiečių tautiškas choras ir bažnytinis choras, diriguojant kunigui K. Kiaistui ir p. J. Sutkaičio orkestrui grojant bei publikai padedant, sugiedota Amerikos Himnas. Paskui artisto Petro Petraičio vedamas skaitlingas „Dainos“ choras, padedant orkestrui ir publikai sugiedojus Lietuvos Himną.

Tuo ir prasidėjo koncertinis programas. P-o J. Sutkaičio, vienas geriausias lietuvių orkestras Philadelphiaje, puikiai pagriežė kelis muzikališkus kūrinius. Jauna ir talentinga klasiškų šokių artistė, p-lė S. Tvarnavičiūtė, orkestrui griežiant, gražiai pašoko „Tap“ ir „Military Dance“ ir gavo didelį gyvą raudonų rožių bukietą. „Dainos“ choro philadelphiečių mylima dainininkė artistė p-lė N. Geležiniūtė padainavo vieną gražią dainelę. Gražiai padainavo pastaruosiu laikų daug čia pasidarbavęs „Dainos“ choro vedėjas ir per radio lietuviškų valandų dainininkas artistas Petras Petraitis. Visiems dainininkams publika gausiai dėkojo dely plovimu.

Ukrainiečių poeto Taraso Ševčenko choras dar sudainavo kelias gražias dainėles ir ukrainiečių himną. Tuo ir užsibaigė Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo ir prof. M. Biržiškos priėmimo iškilmes, ir už pastebėtinai ramų užsilaikymą.

Ukrainiečių poeto Taraso Ševčenko choras dar sudainavo kelias gražias dainėles ir ukrainiečių himną. Tuo ir užsibaigė Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo ir prof. M. Biržiškos priėmimo iškilmes, ir už pastebėtinai ramų užsilaikymą.

Ukrainiečių poeto Taraso Ševčenko choras dar sudainavo kelias gražias dainėles ir ukrainiečių himną. Tuo ir užsibaigė Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo ir prof. M. Biržiškos priėmimo iškilmes, ir už pastebėtinai ramų užsilaikymą.

delphijos padangės menininkų žvaigždės.

Prakalbų Programas.

Pirmas kalbėjo SLA. Kontrolės Komisijos pirm. p. Jonas V. Grinius. Kalbėtojas, tarpe kitko, pareiškė, kokia yra lietuviams svarbi ir reikšminga vasario 16 diena. Priminė, kad šiais metais minint trylikos metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves, su mumis randasi ir vienas tų, kuris trylikos metų atgal vasario 16 d. pasirašė po Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Aktu. Juo yra prof. M. Biržiška. Publika smarkiai ir ilgai delnais plojo.

Antras kalbėjo ukrainietis Dr. Walter Gallan. Kalbėtojas pasakė nuosakia ir lietuviams prielankia kalbą, primindamas Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves ir pareiškdamas savo vientautiams ukrainiečiams prof. M. Biržiškos čia atvykimo reikšmę.

Trečias kalbėjo garb. svečias prof. M. Biržiška. Profesorius kalbėjo du kartus; pirmoje savo kalboje plačiai apipasačio apie Lietuvos Nepriklausomą pasiskelbimą, primindamas, kai trylikos metų atgal Vilniuje susirinkus mažame kambary ir mažame skaičiuje Lietuvos Taryba ir pasirinko sau vieną taisyklę, platų ir atdarą kelią, pasiskelbimui Lietuvai Nepriklausomą demokratiniams pamatais sutvarkytą valstybę, su sostine Vilniuje. Toliau kalbėtojas sakė, kad Lietuva šiandien ir netai tvarkosi, kaip turi savo pamatinuose dėsniuose pasibriežusi, bet tokis tvarkymasis nėra amžinas ir jis pasikeis. Kalbėtojas sako, kad apie tai patyręs iš dabartinių Lietuvos ministerių.

Antroje savo kalbos daly plačiai aiškino reikalą Vilniaus atvadamui. Tarp kita ko garb. kalbėtojas pasakė, kad reikia draugiškai ir santaikoję gyventi su savo (Lietuvos) geriausiais kaimynais, o tuomet bus galima Vilnius iš priešų atvaduoti. Publika garb. prof. gausiai dely plovimu dėkojo.

I ukrainiečius garb. Biržiška kalbėjo rusiškai. Užbaigus kalbą ukrainiečiai profesorui smarkiai delnais plojo.

Po visų kalbų, programo vedėjas Dr. E. G. Klimas, pasakė trumpą kalbą, išreikšdamas padėkos žodžius už tukstantines minios susirinkimą į Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo, ir prof. M. Biržiškos priėmimo iškilmes, ir už pastebėtinai ramų užsilaikymą.

Ukrainiečių poeto Taraso Ševčenko choras dar sudainavo kelias gražias dainėles ir ukrainiečių himną. Tuo ir užsibaigė Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo ir prof. M. Biržiškos priėmimo iškilmes, ir už pastebėtinai ramų užsilaikymą.

Prie iškilmių surengimo daugiausia prisidėjo Liet. Muziklio Namų Bendrovė, Gedimino Kliubas, SLA. 135 kuopa ir Dramatiška draugija „Dainos“. Beje, J. V. Grinius paaiškino apie Kaune išėnantį laikraštį „Musu Vilnius“, ant vietos gruta virš 40 naujų prenumeratorių. Prenumeratės užrašinėjo J. T. Vitkus. A. Tvarnavičius, A. Vaivada ir N. Dilyda.

Iškilmėse dalyvavo ir iš tolimųjų miestų lietuviai, kaip tai: Atlantic City, N. J., Wood. N. J. ir iš kitur. Abelaitis, imant, viskas pavyko kuo puikiausiai.

Antanas Tvarnavičius.

LAIMEKITE KELIONĘ LIETUVON IR ATGAL.
Dalyvaukite SLA. Konkurse.

WORCESTER, MASS.

Vasario 16 Dienos Minėjimas.

Niekas netikėjo, kad šios d'e lės šventės minėjimas taip puikiai galėtų pavykti. 7:30 val. vakare nueini į L. U. Kliubo Svetainę ir matau daugybę žmonių stovi pas duris. Klausiu kodėl neinat į vidų? „Negalima įeiti!“ Aš pamaniau, kad gal dar durys uždarytos. Prisigrūdęs prie durų, pamaciau, kad jau stačių žmonių prisigrūdus pilnutėlė svetainė. Todel daugelis grįžo atgal.

8-tą val. pasirodo ant pagrindų vakaro vedėjas, p. A. Janušonis, kuris atidarydamas vakarą, paaiškino, kad šiandien yra 13-kos metų Lietuvos Nepriklausomybės apvaikščiokimas. Po to pakvietė „Aušrelės“ chorą, kad tas pradėtų vakarą su Lietuvos Hymno sugiedojimu. Po to dar keletą dainelių padainavo. Chorui pasibaigus, p-lė J. Mitrikaitė sudainavo porą dainelių. Publika, dely plovimu, privertė ją ir daugiau padainuoti. Po to dvi sesutės Aliukoniūtės, viena pianu, o kita smuiku pagriežė vieną klesišką dalykėlį ir polką. „Lietuvos mergaitės“. Publika jos sužavėjo, kad buvo priverstos antru kartą groti. Reikia tikėtis, kad Worcesteris dar porą žvaigždžių iš šių mergaitių susilauks. Juozas Juozunukas deklamavo „Basanavičiaus Mirtį“. Mažas vaikutis, bet gana gerai savo užduotį atliko ir vertas pagyrimo. Milda Galinaitė deklamavo eiles „Vilnius“. Taip pat jauna mergaitė, bet gana gerai deklamavo. Verta pagyrimo užtai.

Po to kalbėjo studentas Petras Jurgelionis, adv. Pranas Baublis ir K. J. Povilauskas, iš Bostono. Kalbėtojai gana puikiai savo užduotį atliko.

Visos devynios draugijos, ku rios surengė apvaikščiokimą 16 vasario, rengiasi prof. M. Biržiškai pasakatas surengti kovo 3 d. V'si meldžiamis nepamiršti atsilankyti. Tai bus labai svarbus vakaras, kur mes išgarsime apie mūsų sostinę Vilnių ir kitus dalykus, kurių mes dar nesame girdę. Paskaitos bus L. U. Kliubo name, 12 Vernon St. Visi bukite!

Viską Girdėjęs.

BRIDGEPORT, CONN.

Lietuviai Paminėjo Lietuvos 13-kos Metų Neprigulmybės Sukaktuves.

Vasario 17 d., L. Jaunų Vyrų Draugijos Salėje pastangomis A. L. T. Sandaros 15 kp. surengta programos su tuo tikslu, kad tinkamai pagerbtu mūsų Tautos Laisvės pasiskelbimo šventę.

Prakalbą pasakė: V. M. Čekanauskas, Liet. Politinio Iždo pirm. iš Hartford, Conn. Čekanauskas savo kalboje plačiai apibūdino Lietuvį Tautos Istorią net nuo Jagėlos ir Vytauto laikų. Antras kalbėjo S. E. Vitaitis, „Tėvynės“ redaktorius. Aiškino, kaip Lietuvį Tautai Laisvės atgavimą yra svarbus ir brangus, taip ir Lietuvos liaudžiai laisvė yra branginama ir butinai pageidaujama, kad Lietuvoje būtų laisva demokratiska principais tvarkomasi, ko šiandien Lietuvoje dar nėra. Taipgi prisiminė ir apie Vilniaus, kaip Lietuvos sostinės, atgavimo reikšmę. Trečią kalbėtoju buvo miesto majoras E. T. Buok'ingham. Šis žmogus yra tikras demokratas ir rimtas asmuo; jis lietuviams labai atjaučia, nes užkvietus bile į svarbesnę lietuvių pramogą, visada atsilanko. Majoras savo kalboje sveikino Lietuvį Tautą ir Bridgeporto lietuvius su taip branginamą Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Toliau pasakė, kad Bridgeporte gyvenanti lietuviai, jo manymu, yra rimčiau si gyventojai; kad tarpe jų jis

girdi komžiausia nesusiprati mu.

Buvo pakviestas ir vietos laikraščių atstovas, kuris kalbėjosi su pp. E. Vitaičiu, V. M. Čekanausku, kurie jam sutekė daug medžiagos; svarbiausia, tai apie Vilniaus atgavimą nuo lenkų, kas buvo gana plačiai aprašyta net trijuose amerikonių laikraščiuose: „The Bridgeport Telegram“, „The Bridgeport Post“ ir „The Bridgeport Times-Star“, antraštėmis „Lithuania Seeks to Regain Vilna for its Capital now held by Poland“, kas vietos lenkams, matomai, labai nepatinka.

Ponia Zosė Vitaitienė sudainavo keletą dainelių, butent: „Kur josi Broleli“, „Nakties Svajonėms Papuošta“ ir „Sakė Mane Šiokia“. Turiu garbės pasakyti, kad ponia Vitaitienė, josi malonus balselis pilnai sužavėjo visus klausančius. Kiek teko patirti iš publikos, tai dabar kyla pageidavimas, kad čia surengus koncertą ponia Vitaitienė, o ką bridgeportiečiai pasirengia įvykinti, tai ir įvykdo. Tai reiškia, kad ponia Vitaitienė turi rengtis daugiau Bridgeporte, Conn. (bet ne Chicago Bridgeporte) padainuoti.

Šį programą surengė A. L. T. Sandaros 15-tos kuopos visi seniaus ir geriausi nariai.

A. Sapiega.

PITTSBURGH, PA.
Minėjimas Lietuvos Nepriklausomybės.

Vasario 15 d. Pittsburgh'o lietuviai minėjo Lietuvos Respublikos 13-kos metų gyvavimą. Jau pirmiau esu rašęs, kad SLA, 3-čiam apskrėčiui atsisaukus į vietines draugijas, įvyko 13-kos draugių susirinkimas, kur išrinkta komisija surengtūi L. Nepriklausomybės minėjimui. Išrinkta šios ypatos: J. Virbickas, P. Darg's, S. Bakanas, B. Lapeka ir K. Mileris.

Programą 15 d. vasario buvo sekantis: lygiai antrą valandą per radio stotį K. Q. V. angliškai kalbėjo K. Vakman (Pšegauskas), lietuviškai J. K. Mažiukna. Piano solo grojo M. Virbickaitė. Akordinkos solo J. Blumberg's. Solo dainavo p. Grinienė ir Sv. Vincen to par. choras, po vadovyste J. L. Senulio. Vakare lygiai 8 val. L. M. Svetainė vakarą atidarė ir vedė J. Virbickas, pakviesdamas M. Virbickaitę paskambint Lietuvos H mną, kam ir visa publika pritarė solistėms Grinieniei ir Pauliokiutei vadovaujant. Jaunos mergaitės, vadovaujant p. Rajauskienei, sulošė vaizdelį. Gana gražiai atliko.

Pirmu kalbėtoju buvo studentas J. Savickas, kuris neseniai iš Lietuvos atvykęs ir čia eina medicinos moksle. Jis gana gražią prakalbą pasakė iš Lietuvos istorijos ir jos už nepriklausomybę kovas. Antrą kalbėjo p. P. Pivarnas. S. Bakanas apie Vilniaus Seimą ir perskaitė to Seimo Deklaraciją. Trečias kalbėjo K. Mileris, kuris Amerikoje gimęs ir augęs, bet buvo Lietuvos armijos savanor'is ir turi medalius ir paliudymus. Pasakojė, kaip jiems vargingai reikėjo kurt Lietuvos armiją. Penktas kalbėjo kun. Z. Vipartas, Sv. Jurgio par. klebonas ir buvęs Lietuvos savanoris kareivis. Smuiko ir piano solo atliko pp. Rajauskaitės. Dainavo Grinienė, jos dukrelė Ragina, V. Paulekiūtė ir Al. Sėduskas. Visiems akompanavo M. Virbickaitė.

Visi artistai ir kalbėtojai labai gerai savo pareigas atliko. Žmonių buvo pilna svetainė. Kiti net stati stovėjo, nes nebuvo gana sėdvių. L. M. D. kaip kitais metais, taip ir šiame, savo svetainę suteikė vel

tui ir dar 10 dolerių pridėjo apmokėt už radio. Taip pat ir L. P. Dr-ja \$10.00 davė. Del laikraščių surinkta \$29.00 su centais. Kiek truks, pridės S. L. A. 3 apskritys. Radio stotiai dar neužmokėta \$60.00.

Žodžiu sakant, programos ir visos paminėjimas atlikta gana pasekmingai. Labai ačiu visiems, kurie ir kuo tik prisidėjo.

Juozas Virbickas.

BOSTON, MASS.

Devinų Tautų Chorų Koncerte, Symphony Hall, Liet. Choras „Gabijs“ Gavo Trečią Dovaną Pinigais.

Vasario 23, 3 val. po pietų, Bostono 9 tautų chorų koncerte, Symphony Hall, „Gabijs“ choras, po vadovybe J. Dirvežio, gavo trečią dovaną pinigais. Pirmą dovaną gavo škotų choras po vad. A. C. Steeles; antrą — negrų choras, o trečią lietuvių „Gabijs“. Antros klesos dovanas gavo: 1) Lenkų choras, po vad. ponios Impollites. 3) Finų surengus koncertą ponia Vitaitienė, o ką bridgeportiečiai pasirengia įvykinti, tai ir įvykdo. Tai reiškia, kad ponia Vitaitienė turi rengtis daugiau Bridgeporte, Conn. (bet ne Chicago Bridgeporte) padainuoti.

Šį programą surengė A. L. T. Sandaros 15-tos kuopos visi seniaus ir geriausi nariai.

A. Sapiega.

HARVARDO PROFESORIAUS PRAKALBA LINK SPAUDOS ĮTEKMĖS.
Vasario 22 d. nedėdienį, Old South Forum 3 val. po pietų, kaip ir kiekviename nedėlpopietį, šilimai koncerto buvo ir prakalba. Prof. Dr. S. B. Fay,

Harvardo univ. tarptautinių dalykų lektorius, autorius, kalbėjo tamoje „The Influence of the Press in International Relations — Įtekmė Spaudos Tarp tautiniuose Santykiuose“. Trum pai sakant, lektorius, kalbamos sryties 2 tomų autorius, gana aiškiai išpasakojo laikraštijos įtekmės prasmę bei istoriją, laikraštijos įtekmę tarptautybės ir valstybingumo kurybos tvėrmėse. Spaudos istoriją pradėjo iš 1631 m. Francijos sumanumo. Pasiekė uždėjimą „Londono Times“ 1785 m. ir New Yorko laikraščių susikoncestravimą nuo 1840 metų.

M. Stakėnas.

CLEVELAND, O.

„Birutės“ B-vės Šėrininkų Domei.

Birutės duonkepkyklos bendro vės direktoriatas laikė savo mėnesinį susirinkimą vasario 18 d. Dalykus tarant, paaiškėjo, kad nekurie šėrai nėra pilnoj tvarkoj, ypatingai tie, kurie pervesti iš pirmų rankų į kitas rankas arba kitaip sakant parduoti ir neįtraukti į bendrovės knygas arba nėra reikalingų parašų ant tų šėrų. Taigi direktoriai nutarė turėti keturis vakarus Lietuvių salė, kur kviečia visus šėrininkus atsilankyti ir atsinešti šėrus del patikrinimo knygoje. Jei patys negalit, prisiųskit su kitom ypa tom arba per paštą registruotū laiškū (ir pridėkit stampas registruotam laiškū šėrus grą žnti).

Jei bus koks neaiškumas su jusų šėrais, dabar duodama progą dalyką sutvarkyti ir paskui

nekaltingit direktorių jeigu bus kokie neaiškumai.

Dienos paskirtos šios: keturi p.m. dieniai kovo mėnesio bėgiu: 2, 9, 16 ir 23, nuo 7:30 val. vak., Lietuvių salėje, 6335 Superior Ave., Cleveland, O.

Kurie siųsit paštū adresuokit: C. F. Petraitis, 6702 Superior Ave., Cleveland, O.

Direktorių Komisija.

SO. BOSTON, MASS.

Laukiame Prof. Biržiškos. Bostono lietuviai rengiasi iškilmingai priimti prof. Biržišką. Kovo 5 d. Lietuvių Salėje rengia puikų bankietą. Čia darbuojasi veikėjų konferencijos išrinkta komisija. Gi kovo 6 d. paskaitas rengia Katalikų Federacijos skyrius.

Veikimas Dailėje.

Sandarčiai smarkiai rengiasi kovo 1 d. Lietuvių Salėje perstatyti komediją „Palangos Ponaitis“. Vietos ir apylinkės lietuviai turės progos linksmai vakarą praleisti.

„Gabijs“ smarkiai praktikuoja ir rengiasi perstatyti operą „Raganius“. Tai bus naujanybė Bostono lietuviams ir visi laukiame.

K. J. Paulauskas.

AI SOPO PASAKOS

DIDELĖ knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokiniams seiniams, jauniems ir mažiems. Popierios apdaruose tik \$1.25

„TĖVYNĖS“ ADM., 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

SLA. Antroji Ekskursija

Kartu Rengiama su Lietuvių vakorčių Agentų Sąjunga

Be Persėdimo

Tiesiai į Klaipėdą

Gražioju Cunard Laivu

LANCASTRIA

Išplauks iš New Yorko

Gegužės-May 27, perpietė 12 val.

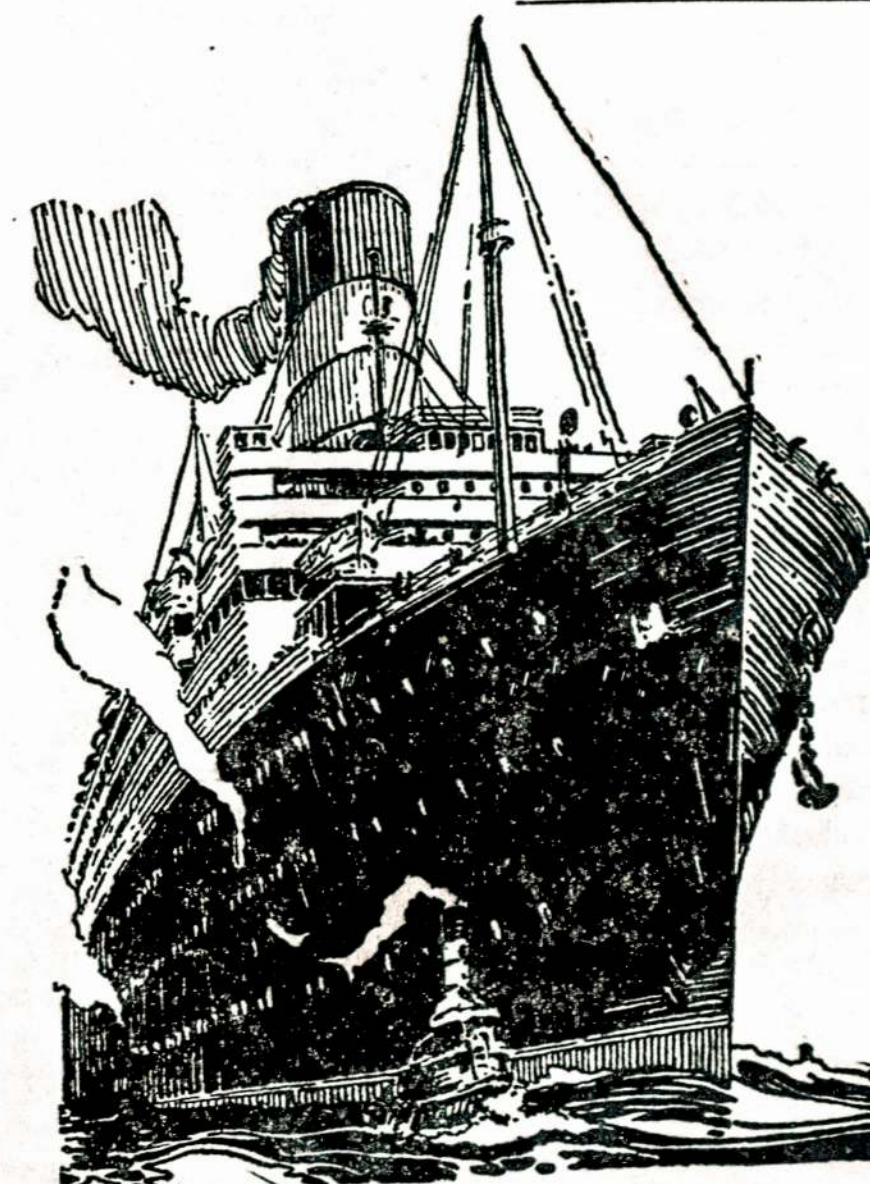
o iš Bostono

Gegužės-May 28 d., 2:30 pp.

Naujosios Anglijos keleiviams nereikės važiuoti

į New Yorką, nes galima sėsti į laivą Bostono.

EKSKURSIJOS ATVYKIMAS Į KLAIPĖDĄ NUMATOMAS BIRŽELIO-JUNE 7 D.

LAIVAS LANCASTRIA.

Šis puikusias Cunard laivas

LANCASTRIA parinktas susi-

vienijimo ekskursijai todėl, kad

jis paima keleivius iš New Yorko

ir iš Bostono, bei nugabena

stačiai į Klaipėdą, be persėdi-

mo. Kelionė per vandenį vos

10 dienų. Laivas turi visus

naujoviškus patogumus, koki

tik kelionėje reikalingi. Jame

tik trys klasės: Cabin, arba

augštoji klasė — min. kaina

\$167.50; Turistinė klasė —

\$126.50; Trečioji klasė —

\$107.00. Karo mokėstis ekstra.

Ši ekskursija yra rengiama

kartu su Lietuvių Agentų Asoc-

iacija.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. PREZIDENTAS LAN- KĖSI CENTRE.

Vasario 24 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoj SLA. Prezidentas p. S. Gegu-
žis. Kartu buvo atvykus New
Yorkan su reikalais ir ponias
Gegužienė. Tos pat dienos po-
piety ponai Gegužiai išvyko at-
gal į namus.

SLA. Prezidento svarbiausių
atsilankymo Centran reikalu
buvo atnaujinimas SLA. Izdi-
ninko ir Sekretoriaus kaučių.

Minėtų SLA. viršininkų kaučių
atsilankymo ir tas svarbus
reikalas galutinai sutvarkytas.

Prie tos progos apkalbėta ir ki-
ti einamieji organizacijos rei-
kalai. SLA. Prezidentas pilnai
patenkintas, kad SLA. darb-
tieji veikėjai taip energingai
darbuojasi SLA. Ekskursiniam
Konkurse ir nežiurint sunkių
laikų ir pašalies keliamų truk-
šmų SLA. reikalais, vis tik pa-
žymėtina daug naujų narių
gauna. Vadinasi, SLA. Prezi-
dentas sako, Susivienijimas
laimingas, turėdamas nepalygi-
namai daugiau atsidavusių Su-
sivienijimui veikėjų, negu gar-
siai kalbančių mokytojų ir kri-
tikų, kurie jokio konstruktyvio
darbo nedirba, o tik visus mo-
kina, bara ir kritikuoja.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

Kuomet organizacijos nariai
kooperuoja su viršininkais kad
ir tokiu kraštutiniu negeistiniu
atsitikimu, tai reikia manyti,
kad visą reikalą bus baigtas
su nauda organizacijai ir gal
net visą Susivienijimo paneštą
nuostolį del tos Devenio aferos
bus galima atgauti.

Prezidentas mano, kad rim-
tas milžiniškos didžiūmos SLA.
narių ir veikėjų nusistatymas
neleis pamokslininkams ir kri-
tikams sukelti žymesnių vaidų
SLA. organizacijoj kad ir tos
pačios Devenio aferos reikalu.

nas". Iš anksto galima pasa- kyti, kad šis „Operetės“ drau- gijos vakaras bus įdomus ir kiekvienas atsilankęs bus juo- mi pilnai patenkintas. Nuosir- džiai prašome visus vietas ir aplinkės lietuvius atsilankyti. Bilietus iš anksto nusipirkti galima „Vienybėje“ ir pas cho- ro narius. Vietos rezervuotos ir bilietų kainos sekamos: \$1.00, 75c. ir 50c.

Choro narys.

„KADA DRAUGAI NĖRA DRAUGAI“

Tokia antraštė telpa rašinys
„Vienybės“ B-vės Direktoriato
vardu iš vasario 28 d. „Vieny-
bės“ laidoje. Nors šiame ra-
šinyje mano vardas nėra mini-
mas, tačiau kalbama apie buvu-
sį b-vės sekretorių ir tokiu bu-
du pirštu rodoma į mane, kad
būk aš rašinėjęs laiškus į pa-
žįstamus šerinkus, nurodyda-
mas netinkamumą dabartinio
prezidento p. J. Ginkaus ir pra-
šęs pavadų, kad Bendrovės
metiniame šerinkų suvažiavi-
me būtų galima Direktorių sa-
statą pakeisti, o ypač dabarti-
nio prezidento neišrinkti į di-
rektorius. Todel Direktoriato
vardu per „Vienybę“ keliamas
„gvožtas“ ir be žodžių „mela-
gius“ prideda dar, kad buk tas
neaudėlis buvęs sekretorius
juos inkriminuoja ir šmeižia
Bendrovę.

Kiek man žinoma, tai rodo
kiekvieno bile bendrovės šeri-
ninko yra pareiga ir teisė bal-
suoti ir agituoti už ką tik jis
nori ir ką mano tinkamiausiu
esant, kuomet renkami direktori-
riai tos bendrovės, kurios šeri-
ninku jis yra. Bet dabartinis
„Vienybės“ B-vės prezidentas
su savo adjutantu p. Rudniku
ir visais savo pagalbininkais
mano kitaip. Matoma jie ant
žut but yra pasiriję bent riks-
mu užrėkti tą šerinkų teisę.

Ir kadangi B-vės seimas čia
pat, tai reikia kokis nors „gvo-
žtas“ sukelti, kad tuo būdu p.
prezidentas vėl patektų į di-
rektoriatą ir į prezidento atsa-
komingą vietą, kuriai, mano
supratimu, jis netinka.

Kiek jau yra žinoma, padė-
tasis po tuo rašiniu parašas
„Vienybės“ Direktoriatas“ nėra
visų direktorių nuomonė
neigi nutarimas, bet sudaryta
p. prezidento su p. manadžer-
ium ir gal „Tautininkų Fede-
racijos“ vadui prisidedant. Tai
apgalvintinas dalykas, kad mūsų
Bendrovė prigyveno net to,
kad viso Direktoriato vardu
skelbiami laikraščio tokie raš-
tai, kuriems visas Direktoriat-
tas savo sankcijos nedavė.

Kadangi nesitikiu gauti vie-
tos pačioje „Vienybėje“ šiam
savo pareiškimui, tai meldžiu
„Tėvynės“ redakcijos neatsisa-
kyti patalpinti šį mano pareiš-
kimą.
X. Strumskis.

JUBILEJINIS „VIENYBĖS“
SEIMAS.

„Vienybės“ direktoriai ir šeri-
ninkai smarkiai ruošiasi prie
šios bendrovės metinio seimo,
kuris įvyks kovo 7 d. Kartu
yra skelbiama, kad šis seimas
bus jubilėjiniu seimu, nes šie-
met sukanka 45 metai nuo „Vie-
nybės“ įsikurimo. Tai reikš-
mingas laikraščio jubilėjus,
kuomet jis gali pasigirti tiek
metų išstarnavęs visuomenės
reikalams. Be to, reikia pažy-
mėti, kad delei įsigalėjusių vai-
dų bendrovės centre, šis „Vie-
nybės“ seimas gali būti gana
karštas.

Ant rytojaus po seimui, t. y.
sekmadienį, kovo 8 d., 6:30
val. vakare, Knapp Mansion sa-
lėje, Brooklyne, įvyks poseimi-
nis bankietas, kaip ir kiekvie-
nas metais esti. Šiame bankie-
te garbės svečiu dalyvaus prof.

M. Biržiška. Patys rengėjai
skelbia, kad delei sunkių laikų
stengtasi padaryti į bankietą
įžangą kuomžiausią ir todėl
nustatyta tik \$3.00 asmeniui.
Beabejonės bus šaunus bankie-
tas ir svečių jame dalyvaus ir
iš tolimesnių apylinkių.
Brooklynietis.

APSIDANKĖ GARNYS.

SLA. nario ir Brooklyno biz-
nieriiaus p. P. Mačio šeima ap-
lankė garnys ir ponias Mačienei
esant Caledonia ligoninėj vasa-
rio 26 d. paliko Mačiams gražų,
sveiką sunų. Motina ir nauja-
gimis sunus jaučiasi gerai ir
neuzilgo galės grįžti namo.

Jaunam lietuviui linkėtina
sveikam augti savo tėvelių
džiaugsmui ir būti pavyzdingu
lietuviu.
Rep.

UŽSIDARĖ ŽYMUS DIENRAŠTIS.

Suvis 40 metų ejęs New
Yorke įtakingas Pulitzerio lei-
džiamas dienraštis „World“ jau
daugiau nei šešis. Šio dienraš-
čio buvo spausdinama rytinė ir
vakarinė laidos ir taip pat sek-
madienio laida. Jį atpirko
Scripps-Howard laikraščio sin-
dikatas, kuris New Yorke lei-
džia „New York Telegram“.

Vakarinis „World“ sujungtas
su minimo sindikato leidžiamu
dienraščiu ir dabar pavadintas
„New York World-Telegram“.

Rytinis ir sekmadienio „World“
daugiau neišleidžia.

Senieji „World“ leidėjai sa-
vo laikraščio pardavimą pama-
tuoja tuomi, kad delei ekono-
minio krizio ir sumažėjimo
skelbimų laikraščiai negalėjo
apmokėti operavimo lėšų ir to-
del reikėjo nemaža pinigų prie-
jų leidimo pridėti. Tokiu būdu
gautas teismo leidimas laikraš-
čius parduoti, nes jų įkūrėjas
senasis Pulitzer mirdamas pa-
liko raštą, kuriame nurodė, kad
paliekas laikraščius savo trim
sunam ir jie turi juos leisti ir
gerinti, bet jokių būdu jų ne-
parduoti.

Pardavėjai paskyrė pusę mi-
liono dol. dovanų prie „World“
laikraščio dirbusiems darbinin-
kams, kurių yra suvis 2,800 ir
dabar visi šie darbininkai pasi-
liko be darbo. Dalis jų beabe-
jonės gaus darbą prie sujungto
„World-Telegram“ dienraščio,
kuris dabar padidintas. Bet di-
delė didžiūma šių darbininkų
atsiduria eilėse bedarbių.

NUZUDYTA LIUDININKĖ.

Tula Vivian Gordon neseniai
parašė laišką New Yorko ma-
rui, kad ji galinti suteikti
žinių apie išvilką aikštėn poli-
cijos taip vadinamo „vice
squad“ darbus, kuriais policis-
kai prigavimai gaudydavo vi-
sai nekalts moteris ir tęsdavo
į teismus kaip paleistuves. Ma-
nų nužudytoji Gordon per daug
žinojo apie policijos tuos dar-
bus, todėl vasario 26 praeivis
rado virve pasmaugtos Vivian
Gordon lavoną Van Cortlandt
parke prie Jerome Ave. įėjgos.

Yra visokių speuliojimų ir nu-
žiurėjimų del šios žmogžudy-
sios dienyne pažymėtų suimtų.
Tačiau kai kurie vietos laikraš-
čiai net redakcijų straipsniuose
tiesiog kaltina policiją nu-
žudyti šios liudininkės polici-
jos darbų tyrinėjime. Laikraš-
čiai tiesiog sako, kad New Yor-
ko policijos departamentas su-
sitempė nekaltu liudininkės krau-
ju, kad paslėpti policijos nešva-
rius darbus. Jei tai būtų tiesa,
kad su policijos žinia ši liudi-
ninkė nužudyta, tai ištikro pa-
sidarytų negalimu jokių teismų
darbas, kuomet liudininkai net
žudynėmis terorizuojami ir net
su policijos žinia. Didelis skan-
dalas ir kuo jis baigsis, sunku
pasakyti. Bet galimas dalykas,
kad politikierių pastangomis jis
bus nutildytas.

MIRĖ ADVOKATO VEN- CIAUS MOTINA.

Vasario 20 d., apie 8 val. ry-
te, King's County ligoninėj,
Brooklyne mirė plačiai žinomo
vietos lietuvių advokato Alfred
J. Wentz (Venciaus) motina,
M. Ruškienė, gyvenusi Brookly-
ne. Velionė sirgo vos 4 dienas
ir po mirties buvo išvežta į
Mahanoy City, Pa., kur velionė
ilgą laiką yra gyvenusi ir ten
jos abu vyrai palaidoti.

A. a. Vencienės-Ruškienės
pirmas vyras Vencius netikėtai
mirtį sutiko angliakasyklose,
Pennsylvanijoje. Velionė ište-
kėjusi už antrojo vyro, Ruške-
vičiaus-Ruškio, taipgi neteko il-
gai gyventi, nes ir antras vy-
rus jau miręs apie 16 metų tam
atgal. Su pirmuoju vyru Ven-
ciumi velionė sugyveno 4 su-
nus: Antaną, Alfredą, Juozą,
Joną ir vieną dukterį, kuri yra
ištekėjusi už Norkevičiaus, gy-
venančio Mahanoy City. Ji
antrojo vyro liko tik vienas su-
luko Clarence Ruškis, kuris taip-
gi yra advokatas.

Velionė buvo praktikuojanti
katalikė ir